



Ἐν Ἀθήναις τῆ 30ῆ Μαΐου 1912

Ἀξιότιμὲ φίλε κ. Ἀρσένη,

Σήμερον εἶδρον καιρὸν ν' ἀναδηφύσω τὴν «*Ποιίλην*» *Στοάν*» καὶ ἐκφράζω τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήριά μου εἰς ὑμᾶς καὶ τὸν κ. *Ραφαήλοβιτς*, διὰ τὴν ἀπαράμιλλον τελειότητα τοῦ ἔργου καὶ ὑπὸ ἔποικον ὕλης καὶ ὑπὸ ἔποικον εἰκόνων καὶ ἐκτυπώσεως.

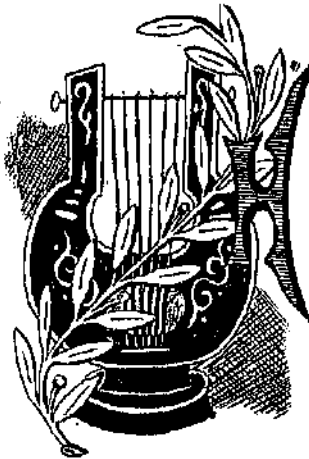
Θὰ σᾶς ἐτοιμάσω κ' ἐγὼ κάτι. Πρέπει γὰρ ὑποστηρικθῆν ἐκθύμως ἡ «*Ποιίλη*» *Στοά*». Θὰ σᾶς γράψω περὶ τῶν *τελευταίων* *Στιγμῶν* τοῦ Ἀχιλλέως *Παράσχου*, ὁπότε καλὸν θὰ ἦτο νὰ εἴχετε καὶ φωτογραφίαν τῆς πατρικῆς οἰκίας τοῦ Παιητοῦ (Συνοικία *Ροδακίῳ*), τὴν ὁποίαν ἐπισκέφθησαν τὴν μὲν παρελθούσαν γενεάν ὅλοι οἱ λόγιοι, τὴν δὲ προπαρελθούσαν ὅλοι οἱ ἀγωνισταὶ οἱ συνδεδόμενοι μὲ τὸν *Γεώργιον* *Παράσχου*.

Μετὰ πολλῆς ἐκτιμήσεως

Α. Π. Κορνήσιος

\* \*

## ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΠΑΡΑΣΧΟΥ

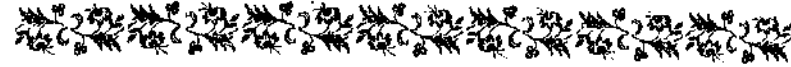


ΜΕΡΑΝ τινὰ τοῦ 1895 ὁ Ἀχιλλεὺς *Παράσχος* ἐνεφανίσθη εἰς τὴν *Πλατείαν* τοῦ *Συντάγματος*, ἀρχαίτερος τοῦ *συνήθους*, δυσκόλως βαδίζων καὶ στηριζόμενος εἰς ἑτάβδον ἐν ξύλου κρανίας.

Ἐκεῖ συνήντησεν ἑνα ψιλογράφον, θαυμαστήν του καὶ αὐτοσχεδῶς ὑπεγράψασεν εἰς αὐτὴν τοὺς ἐξῆς στίχους διὰ νὰ τοὺς χαράξῃ ἐπὶ τῆς ἀργυρᾶς λαβῆς τῆς ἑτάβδου:

Ἦσαν μπισταῖν μου οἱ καιροὶ  
κ' οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι οἱ χρόνοι...  
Ἦσαν καιροὶ σ' ἐυχάριτα  
καὶ τώρα μὲ κροτῆς ἐσύ!...

Οἱ ἀπέριττοι, πρόχειροι, οἱ σχεδὸν πελοὶ τελευταῖοι οὗτοι στίχοι, οἱ τόσοι ὀλίγον ἐνθυμιζόμενοι τὸν περιπαθῆ ποιητὴν τῆς *Παραγγελίας*, ἐγκλιεῖον περισσάτερον δάκρυα παρ' ὅσα ἐκ πρώτης ὄψεως θὰ ἐφαντάζετο τις! Ἦνε ὁ *Θρήνος*, τὸν ὁποῖον ἀφίρουν κρημνιζόμενα τὰ ὄντα, ἄνθρωποι καὶ πράγματα. Ὁ ποιητὴς ἠρειπωμένος, ἐτοιμόρροπος, εἰς μίτην προσεκίθει νὰ στηριχθῆ εἰς τὴν *ζωήν*. Ἡ *δάβδος*, τὸ στήριγμα τοῦ γήρατος, τὸ ὁποῖον ἐπηνίσαστο ἡ *Σφιγξ* εἰς τὸ αἶγιμά της, τὸ λυθὲν ὑπὸ τοῦ *Οιδίποδος*, δὲν ἠδύνατο νὰ κρα-



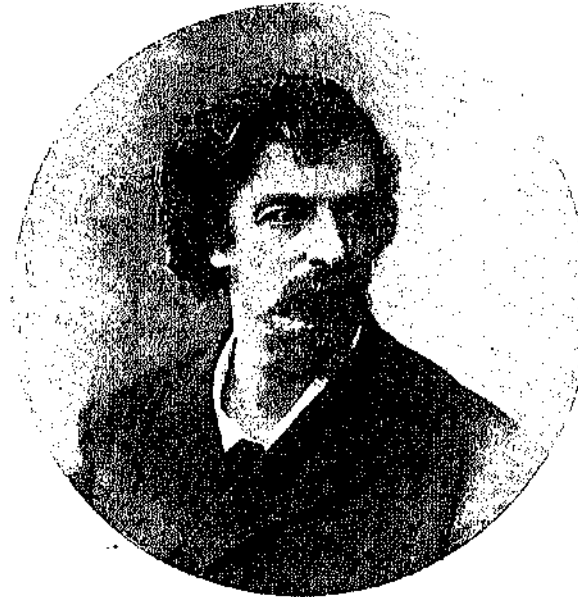
τῆσθι ἀρθρὸν τὸ σῶμα, τὸ βαρῶς ῥέπον πρὸς τὴν μοιραίαν καὶ δριστηκῆν, τὴν ὀριζοντίαν διεύθυνσιν, τοῦ τάρου. Ἡ γῆ τὸ εἶκνε.

Καὶ μετὰ τινος ἡμέρας ἐμελλε ν' ἀνοιχθῆ, νὰ τὸ καταπῆ... .

✠

— Ὁ *Παράσχος* κινδυνεύει!

Ἡ φράσις αὕτη ὡς *θλιβερόν* σύνθημα διεδίδετο ἀπὸ στόματος εἰς στόμα εἰς τὰς πλατείας, εἰς τὰς ὁδοὺς, τὰ καφενεῖα. Ἦνε ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὁ ποιη-



Αχιλλεὺς *Παράσχος*

(Κατὰ τὴν μὴν διασωθέντα καὶ ἐν Ῥωσίᾳ γενομένην φωτογραφίαν τοῦ *Κωνσταντοῦ Κοιητοῦ*)

συνκίνησας του συνεκίρει πλέον. Ἦνε δυνατόν νὰ φαίνεται πεπαλαιωμένος καὶ ὁ πόθος; Καὶ ἐν τούτοις δὲν ἔφθανε πλέον μέχρι τῶν καρδιῶν. Αἱ καρδιαὶ ἀρὰ γὰρ εἶχον μεταβληθῆ ἢ ὁ ποιητὴς;

Ἄλλὰ, παρετηρήσατε βεβαίως, εἰς τὸ λυκόφως, εἰς τὸ ψυχομάχημα τῆς ἡμέρας, εἰς τὰς τελευταίας ἀντιστάσεις τοῦ φωτός κατὰ τῆς ἐπερχομένης νικητρίας νυκτός, εἰς τὴν πλήρη σκιᾶς ἐκείνην ἀοριστίαν, καθ' ἣν συγχέονται τὰ σχήματα, παρετηρήσατε ὅτι τὰ πράγματα δὲν εἶνε μόνον ὅ,τι εἶνε, ἀλλὰ πρὸ πάντων ὅ,τι λέγουν εἰς ἡμᾶς καὶ ὅ,τι ἐνθυμιζοῦν.

τῆς δὲν ἀνῆκε πλέον εἰς τὸ ἐνεαίως. Ὅτε ἐνεφανίσθη εἰς τὸν «*Παρασσοῦν*» ὡς ἐθνικὸς ποιητὴς, ὡς ἐπίσημος ψάλτης τοῦ Ἀγῶνος καὶ ἀνέβαινε τὸ βῆμα διὰ τὰ ἐξυμνήσῃ τὸ 21 ἦ, ὅπως ἔλεγεν ὁ ἴδιος, «τὸ παλιὸ τραγοῦδι τοῦ ν' ἀρχιλοῦ, νὰ χόσῃ χολή, φαρμάκι καὶ δάκρυα», νὰ παραλληλίσῃ «τὴν *Μαργιτάκη* γενεὰ μὲ τὴ γενεὰ μας, Ἄχιλλεῦ καὶ *Θερσίτην*», θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἤρχετο μακρόθεν, ἐκ τοῦ παρελθόντος. Ἦτο ὡς ἄνθρωπος ἀφηνειόμενος, μετὰ μακρὸν ὕπνον μίσε γενεᾶς, μεταξὺ ἀγνώστων, πρὸς τοὺς ὁποίους μόλις ἠδύνατο νὰ συνεννοηθῆ. Ὅχι μόνον ἡ αἰσθητικὴ του, ἀλλ' οὐδὲ ἡ

Και την στιγμήν, καθ' ην η νύξ ηπλώοντο να καλύτερη τον ποιητήν, την στιγμήν της πάλης με τον Χάρον, τί δεν έλεγεν εξαίρτα εις τας ψυχάς μας και τί δεν ενθούμιζεν ο Παράσχος :

“Ως να είχαν εντοπισθῆ εις ώρημένα κόπταρα τοῦ έγκραίου μας αἱ συγκινήσεις, τὰς οποίας εἶχε πρὸ ἐτῶν ἐξεργάσει, ἀφρητισίθησαν. “Οποῖος ἐνθουσιάζεται τις κυλιῶν ἕρμα, ἢ καρδιά μας ἐπανεῖθε τοὺς κυλιῶν τοῦ ἄλλοτε, καὶ τὰ δάκρυα τῶν ἐρησικῶν χρόνων, τῶν χρόνων τῶν ἀσπίτων πύθων, τῆς προδοτικῆς τοῦ ἀγνώστου καὶ τῆς λαχτάρας τῆς ἀγάπης, ἀνέβλυσαν αἰθρῆς εἰς τοὺς ἀφθαλμῶνός μας.

“Ο Παράσχος ὑπῆρξε τὸ σύμβολον τῆς νεότητός μας. Καὶ μᾶς ἐφαίνετο ὅτι καὶ ἰδικόν μας, ἐν μέρος τῆς ὑπάρξεώς μας, τὸ ὠραιότερον, ἐπιγράδερνεν ἐκεῖ καίτοι ἓνα στενὸν ὁρομίον, ὅπισθεν τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ! ...



Ἀνοίγω τὸ ἡμερολόγιόν μου.

1895. Ἰανουαρίον 25 ὥρα 10 μ. μ. Μεταβιῶν κατεσκευασμένως νὰ ἰδῶ τὸν Ἀχιλλέα Παράσχον. Εἰς τὴν Πλατεῖαν τοῦ Συναγματος, καθ' ἣν στιγμήν ἀπεφάρμαι πρὸς τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ, συναντῶ τὸν φίλον μου Ἀναστάσιον Λιμηδὴν Κυριακῶν, τὸν καθηγητὴν τῆς Θεολογίας.

— Ποῦ τρέχεις ἔτσι; μοὶ λέγει.

— Εἰς τοῦ Παράσχου.

— Κ' ἐγὼ ἐκεῖ παγαίω. Δὲν τὸν εἶδα, ἀφ' οὗ ἡσθέρησεν. Δὲν εἶνε καλά, φαίνεται.

— Δὲν εἶνε διόλου καλά.

Ἐν τῷ βαδίζομεν παρὰ τὴν Πλατεῖαν, ὁμιλοῦμεν περὶ τοῦ ποιητοῦ. Ἦτο κατωμέτος διὰ φανταστικὸν κόσμον· εἰς τὸν πραγματικὸν ἔχανε τὸν δριμύτην ἀπεπλευσῆναι. Ἦτο ὡς τὰ πτηνὰ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα κατεσκευασμένα διὰ νὰ πετοῦν ἰδίως, βυθίζοντο ἀνοκίως, ἀδεξίως καὶ παρὰ τὴν θέλησίν των.

Δὲν εἶχεν ἰδεῖν τῆς ἀξίας τοῦ χρήματος. Τὸ περιεργάζετο ἐπιδεικτικῶς ἢ τὸ ἐκκόμπειν ἐπίσπε γενναιοφρονῶς, ὡς ἐπὶ τὰ πλεῖστον ἀκόπως. Οὐδέτις τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν ἐγνώρισε τὴν δόξαν τοῦ μετρητοῦς, ὡς λέγαν οἱ Ἕλληες, ὅσον ὁ Παράσχος. Ἀλλὰ τὸ ζῶμα διώρθε διὰ τῶν χειρῶν του ὡς νὰ ἦσαν τρυπημένα. Τὴν ἔκδοσιν τῶν ποιημάτων του ὑπεστήριξεν ἐνθουσιωδῶς τὸ πανελλήνιον. Πολλοὶ ὁμογενεῖς τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐξεδήλωσαν τὸν θαυμασμόν των δι' ἐπιταγῶν. Ὁ ποιητής, οὐρανοποιὸς Ἀλφρέδος, ἐν ἑορματικῷ παραξυσμῷ βυρωναίου ἡρώος, ἐν μέσῳ τῆς ἐπιλήθειας τῶν συντερόφων του, ἤραπτε τὸ οὐρανὸν του εἰς τὴν φλόγα χειρωναγισμῶτος. Εἰς στιγμήν ἰδιοτροπίας, αἰσθανόμενος πλῆρες τὸ θυλάκιον, θέλων νὰ κέρη ἐντέλειαν, πρὸς θανάμασπὴν του πλοῖον ἐξ Αἰγύπτου, ὅστις τῷ ἔστειλε τὴν εἰκόνα του μετ' οὐρασιῶν ποσόν, ἀπεκρίνετο μετ' ἱπποτικῆν ἑρηλορησασπῆν :

— Κρατῶ τὴν εἰκόνα· ἐπιστρέφω τὸ πλοῖόν σου.

Καὶ ἔστειλεν ὅπισθον τὰ χρήματά.

Ἄλλοιμονοι! Ὁ Παικτωλὸς δὲν ἔμελλε νὰ ἔξη ἀπαύστως. Ἐμελλε νὰ αἰσθηθῆται, χωρὶς ν' ἀφήσῃ τὸ ἀλάχιστον ψῆγμα εἰς τὰς χεῖράς του. Μετὰ τὴν αἰστιάτην εἰσῆλθον ἢ στενωχώρα, ἢ ἔνδεια ἤρριζον τὰ φιλικὰ δάνεια, αἱ ἐνεχυρώσεις, ἢ πρυσφυγῆ εἰς τοκογλύφους, αἱ ἐξεντελισμοί. Ἡ κατάσταση ἐπεδεινώθη ἰδίως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του. Ἐφ' ὅσον ἔζη ὁ Γεώργιος Παράσχος, ἠυλαχκεν ὡς ἀσπιδόχοιτος χεῖρ εἰς τὸ πηδάλιον. “Ὅτε ἔλειπεν ἐκεῖνος, τὸ πλοῖον ἔχουσε ἐντελῶς τὰ νερὰ του ...

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπροχωρήσομεν καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὴν στενωπὴν, ἣς λέγεται ὁδὸς Πιερράκη. Διερχόμεθα τὸ ταπεινὸν κατώγειον, τὸ ὁποῖον διὰ τὸν Γεώργιον Παράσχον καὶ τὸν Ἀχιλλέα θυλήθον ὁ Ἄγιος, ἢ Ἀδὴ καὶ ἢ Ποίησις, καὶ ἀπερχόμεθα τὰς βαθμίδας, αἱ ὁποῖαι ἔτριζαν ὑπὸ τὸ αἰάντεον βῆμα τοῦ Γρίβα.

Εἰς τὴν στενὴν ἀλλήν συναμιλοῦν οἱ γυναικῆς τινες, γειτόνοισαι. Εἰς τὴν μικρὰν αἰθουσαν, ἐπάνω, εὐρίσκομεν τὴν κ. Σουρῆ καὶ τὴν μητέρα της, τὴν Λιμβέρην, τὴν Βάικον. Ὅλων τὸ βλέμμα μετὰ τὴν ἀφωσπὴν του γλῶσσαν μᾶς λέγει θλιβερώς : — Τετέλειται! Δὲν ὑπάρχει ἐλπίς! Μει' ἄλλο γον ἐξέρχεται ἐκ τοῦ κοιτώτος τοῦ ἀσθενοῦς ὁ Ἀναστασοπούλος, ὁ γαμβρὸς του, ὅστις, ἀφ' οὗ ὑπῆρξεν ἐπὶ ἔτη ὁ ἀφωσπιδόμενος ὁρομῶτος του, τῶρα, πιστὸς μέχρι θανάτου, εἶνε ὁ ἀφωσπιδόμενος νοσοκόμος του.

— Ἐίδες τὸν Ἀχιλλέα; μοὶ λέγει.

— Ὁχι ἀκόμη.

Μὲ ὁδηγεῖ εἰς τὴν θύραν, τὴν ὁποῖαν μισανόγει. Ἀτιμῶσφιρα βαρεῖα μετ' ὁσμὴν αἰθέρος προσβάλλει τὴν ἀσφρασπῆν μου. Κύντω πρὸς τὰ ἐντὸς καὶ βλέπω. Ὁ Ἀχιλλεὺς ἀνακάθεται εἰς τὴν κλίνην. Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἠθῆλως νὰ κατακλιθῆ. Ἀπὸ μίαν κιάνην ἀρόλησιν : ἂν τυχὸν εἴθῃ ὁ Χάρος νὰ τὸν ζητήσῃ, νὰ μὴ τὸν εὐρη πλαγιασμένον καὶ τὸν ἀρπᾶσῃ, ἀλλὰ νὰ φύγῃ μετ' ἑνὸς χεῖρας. Ἦ τῶσον ἐκφραστικῆ μορφή του ἔχει ἰσχυρῶς. Οἱ ζωηροὶ μαῦροι ἀφθαλμοὶ του εἶνε ἄνοιτοι τῶρα καὶ σφυσμένοι. Τὸ στόμα του μένει ἀνοικτὸν μετ' ἔρηρὰ τὰ χεῖλη.

Ἦ τῶρα, ἀφ' οὗ ἐξέλειπεν ἢ ἐπιμονὴ πρὸς συγκράτησιν τῆς νεότητος, ἢ μετ' ὅσον πελαμα ἀντισπιδμένη εἰς τὸ γῆρας, ἢ ἀρθροτος κόμη, ὁ δασὺς μίσιαξ καὶ τὸ ὑπογένειον ἐλευκάνθησαν· μόνον αἱ κικκαὶ ἀρρῶτες παραμένουν μαῦραι. Ἦ ἀνασπῆ καθίσταται δύσκολος διαρκῆς γογγυσμὸς νοσιέλλει καὶ διαστέλλει ὁδονηρῶς τὸν θῶρακα. Ἐπίσπε ἀποπνίγεται νοσιπ μετ' ὅσον πρὸς τὰ ἐπάνω τῆς ὁροῦς, ἐκβάλλει δυνατώτερον γογγυσμὸν, φαίνεται ὅτι θὰ λιποθυμήσῃ. Ὅτενον ταχέως φιαλίδιον αἰθέρος ὑπὸ τὴν ἔνδρα του καὶ τὸν προτρέπον νὰ ἀσφρασπῆ.

Δὲν εἰξέρρω πῶς ἔρχεται εἰς τὸν νοθὸν μου εἰς σπῆχος του ἀπὸ τὸ ἐλεγεῖον πρὸς τὸν ποιητὴν τῶν Ἀττικῶν Νυκτῶν :

ὡς ὑποπᾶτω νομιστὸς θολὰ τὰ πάντα βλέπω

Ἦ τῶρα τὰ βλέπει ἀκόμη θολώτερα. Οἱ ὁφθαλμοὶ εἶνε ἀνοικτοί, ἀλλὰ δὲν ἔχουν πλέον βλέμμα διὰ τὸν κόσμον τοῦτον. Ἐν τούτοις εἰς μίαν ἀερνιδίαν ἀναλαμπὴν ἀντιλήφως ἀναγνωρίζει τὴν γυναῖκα, ἣτις τὸν νοσηλεύει. Ἦ στιγμιαία αἰθὴ λάμψις εἶνε ὡς τὸ ψυχρομύχημα καιδέλης. Πλησίον του ἀνακάθεται συντετριμμένη καὶ ἀλλόφρων ἢ γυναῖκα του, ἀσθενῆς καὶ αἰθῆ. Ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ προσκλίνουν οἱ νοσοῖ του, τὸν περιβάλλον μετὰ τὸς βραχιόνις των ὡς διὰ νὰ τὸν κρατήσουν εἰς τὴν ζωὴν, ἐξηρηλωμένοι ἐκ τῶν ἀφρησιῶν, μετὰ τὴν ἀπελπισίαν ἀποτυπωμένην εἰς τὴν μορφήν



\* Κατὰ φωτογραφίαν Κ. Ν. ΑΡΣΕΝΗ \*

\* Πρόσωπος τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πιερράκη καὶ σπῆχος εἰς ὑπερχύσας παρῶτις οὐκίας τῶν ἀδελφῶν Παράσχων \*

των. Ἡ δύσανοια ἐπιτείνεται κατὰ τὴν ἀναπνοὴν ὃ ἀήρ ἀνέχεται ἐκ τῶν πνευμόνων μετὰ τινος συρμιῶν.

Εἰς αἰγμὴν κρίσεως ὁ Ἀναστασόπουλος βρέχει τὸ μέτωπον τοῦ ποιητοῦ ἐπανειλημμένως μὲ κολώναν . . .

— Σοῦ ἀρέσει, Ἀχιλλεῦ; τὸν ἐρωτᾷ μὲ θεωπευτικὴν φωνὴν μητρὸς ἀποτεινομένης εἰς τὸ ἄρρωστον μονάκριβόν της.

Καὶ ὁ ποιητὴς ἀπὸ τοῦ βάθους τοῦ ληθάργου τοῦ ἔννοσι καὶ ἀποκρίνεται:

— Ἐμένα πάντα τὸ ὄρατον μοῦ ἦρεσε!

Ἐνε ἡ τελευταία Παράσχοις λέξις. Ἐνε ὁ τελευταῖος ἀποχαιρετισμὸς τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὴν ζωὴν. Ὅτι ἐξεπτόμοσον ἀργότερα, μέχρις οὗ ἐκπεύσῃ, εἶνε αὐτόματος κραυγὴ πορευμένης καὶ διαμαρτυρομένης σαρκῶς, εἶνε ἡ ἀγιοτιώδης ἐπίκλησις ἀνθρώπου, ἀπελευθερωμένου παλαιότερος πρὸς τὸν θάνατον, πρὸς τὸν ὅποιον αἰσθάνεται σκοτεινόν, μυστηριώδη, ἀκατανίκητον, ἀπερίγραπτον φόβον! . . .

✠

Ἐπιστρέφω εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν ἔχων θαρσυβρῆτους τοὺς ὀφθαλμούς. Γίνεται λόγος περὶ τῆς γοητείας, τὴν ἵπποισιν ἠσκησεν ὁ ποιητὴς ἐπὶ δύο τοσάχιστον γενεῶν, περὶ τῆς λατρείας πρὸς τὸν Παράσχον τῶν πρώτων ἐπισκεπτομένων τὰς Ἀθήνας. Ὅτι εἶπεν ὁ ποιητὴς περὶ τοῦ Κατάρη.

Τὸν Παρθενῶνα δείγματι κ' ἔπεινον εἰς τὸν ξένον!

ἠδύνατο νὰ λεχθῆ ἔν μέρει καὶ περὶ αὐτοῦ. Ὅσοι νέοι ἤρχοντο εἰς τὰς Ἀθήνας μετὰ τὸ προσκόνημα τῆς Ἀκροπόλεως, ἔπρεπε νὰ ἴδουν τὸν Παράσχον.

Ἀποσύρομαι εἰς μίαν γωνίαν, ὅπου τὸ ἀσθενὲς φῶς τοῦ λαμπτήρος ὑφαίνει πυκνὰς σκιὰς καὶ ἀναπολῶ τὴν πρώτην συνάντησίν μου, τὴν βυθιαῖον ἀνδραμόν μου μετὰ τοῦ ποιητοῦ . . .

Ἐνθυνοῦμαι. Ἐν φθινόπωρον, νέηλος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, φοιτητὴς μὴ ἐγγραφεὶς ἀκόμη, ἔχων πρὸς αὐτὸν οὐσιαστικὴν, ἀγνωστὴν εἰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηναίων καὶ τὴν κατοικίαν του, τὸν ἀνεζήτησεν μετ' ἀγωνιώδους προσδοκίας εἰς τὸ καμινεῖον Γιαννοπούλου, τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος. Ἡ μορφὴ του μοῖ ἦτο ἀγνωστὸς ἀλλὰ τὸν ἐμάντευσα ἀπὸ τὸ ἰδιάζον, τὸ ὅποιον τὸν διέκρινε τοῦ πλήθους τῶν λοιπῶν θαυμάσιων: ἀπὸ τὴν ἀρχαῖαν ὠκειδῆ μορφὴν μὲ τὰς παραδόξως ἀτρίχους πιρτείας, τοὺς ζωηροὺς μαύρους ὀφθαλμοὺς ὑπὸ τὰς πυκνὰς μαύρας ὄφρδας, τὴν ἑλληνικὴν ἔτινα, τὸν παχὺν μύστακα, τὸ στρατιωτικὸν ὑπογένειον, τὴν ὑπερήφανον οἰσίαν τῆς κεφαλῆς. Ἐγεμονικὸν μοῖ ἐφάνη τὸ βλέμμα, τὸ ὅποιον περιέφραξε ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, ἡ δὲ ἀνάσεισις τῆς μακρᾶς κόμης του ὡς τίναγμα χαίτης λέοντος.

Ἐδέχθη μὲ συγκατάβασιν τὸν νέον προσήλυτον. Ἐκτοτε ἐκαθήμην εἰς τὴν τράπεζάν του, προσετέθη εἰς τὸν ὄμιλόν του, — εἰς τὸν ὅποιον τὰς κατέρας ἱστοριογραφουμένο ἀνεκδοτικὰς ἢ Ἐπανόσεις καὶ αἱ χερόνοι τοῦ Ὀθωνος — καὶ ἀντηλίσσασθαι ἔρατεινοῦς. Τὸν παρηκολούθουν πιστῶς εἰς τοὺς Συλλόγους: ἡ ἀπαγγελία στίχων τοῦ Παράσχου ἀνστέλλετο τότε τὰς Ἀθήνας: ἐγὼ δὲ κατώρθωνα νὰ ἐκρίκωμαι πάντοτε πλησίον του διὰ νὰ τῷ σφίξω ἐκ τῶν πρώτων τὴν χεῖρα. Μοῖ φαίνεται ὅτι αὐτὴν τὴν στιγμήν ἀκούω τὴν βαθεῖαν φωνὴν του ἀπαγγέλλουσαν μὲ τὸν ἐπίσημον ἐκείνον στόμφον, τὸν ὅποιον διετήρει καὶ εἰς τὴν συνήθη συνδιάλεξιν, τὸ ἄσμα τοῦ Τροβαδούρου τοῦ Ἀλέοντος Καλλέργη:

Γνωρίζετε τὴν γῆν τοῦ παρῆλιου  
τὰ κῆματα καὶ τὸ χρυσὸν ἡλίου;

Ἐπειτα ἐξηφανίσθη ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἔλειπεν ὁ μεταμεσονύκτιος πελάτης τοῦ κερκεῖου Γιαννοπούλου, πιστὸς εἰς τὸ ξενύκτιον, ὅσον καὶ ὁ Ροῦδης. Ἀπῆλθε δις εἰς τὴν Ῥωσίαν. Ἐκεῖ ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος, ὁ Γερικὸς πρόξενος, ἐφάνη, ὡς ἦτο ἐκόμενος, τρομερὸν παιδίον, κακομαθημένον ἀπὸ τὴν Μοῦσαν. Εἰς ὑστερικὴν ἐκρηξὴν νοσταλγίας, ἀλλόφρων ἐκ τῆς μονόσεως, ἀσθανόμενος δριμύτερον τὸ ψῆχος τῶν πάγων ἐκ τῆς ἀπαμύσεως τοῦ ἄπτικου ἡλίου, ὕβρισεν ἀμειλικτῶς καὶ χάραν καὶ ἀνθρώπους. Τέλος ἐγκατέλειπεν ἀριστικῶς τὴν χεῖρα διὰ νὰ ἐπανεύρῃ τὸν ποθεῖνόν κοινορτόν τῶν Ἀθηναίων.

Ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπανῆλθε εἰς Ἀθήνας μὲ μίαν ὠραίαν γοῦναν καὶ πέντε ἔξ τετεκέδες μαύρου χαβιαρίου. Τότε ὁ κ. Δημήτριος Καλαποθάκης ἐξέδιδε μὲ πολλὰ βάραια τὴν «Σημαίαν». Τὸ γραφεῖόν της ἔκειτο εἰς μοναχικὸν οἰκίον, εἰς τὸ βάθος κήπου, τοῦ ὁποῦ ἡ εἰσοδος ἦτο εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δόξου Κολοκοτρώνη, ἀπέναντι τοῦ κήπου τοῦ Βουλκηντηρίου. Τὸν ὄμιλόν μας ἐξωγοῦνε μὲ τὰ ἀνεξάντηλα ἀνέκδοτα καὶ τὸν πλατὺν γέλατο καὶ ὁ Δ. Κόκκος. Ἐκεῖ εἰσφερόντων ἡμῶν τὰ λοιπά, ἔγνε μεγάλη κατανώλωσις τοῦ χαβιαρίου τοῦ ποιητοῦ.

✠

Βαθυμῆδὸν συνεδέσθην περισσότερον μὲ τὸν Παράσχον. Συχνὰ ἐθροισκόμην εἰς τὴν αἴθουσαν μὲ τὰς δύο μεγάλας προσωπογραφίας, τοῦ Γεωργίου Παράσχου φουσιανέλλοφρον καὶ τοῦ Ἀχιλλέως μὲ ἐκφρασαν βυρρανεῖον ἤρωος. Ἡμέραν τινά, ἐν ᾗ συνωμιλοῦμεν περὶ ποιητῶν, μοῖ ἔδειξε τὴν πλησίον μας τράπεζαν:

— Αὐτοῦ ἐπάνω, μοῖ εἶπεν, ὁ ἀδελφός μου ὁ Γεώργης, χερόνια τώρα, διώρθωνε τὴν μετάφρασίν μου τοῦ Τσάλλ-Χάρολδ, τοῦ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν Ἀ τόμον τῶν Ποιημάτων μου. Ἐξαφρα ἀκουμπάει τὴν πέννα ἔς τὸ τραπέζι καὶ μοῖ λέγει:

— Νὰ ποιητὴς, Ἀχιλλεῖα μου, βογγάει, βογγάει! . . .

Καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν Βύρωνα ἐλάτρευε: ὡς τὸν κατ' ἐξοχὴν ποιητὴν, καὶ ὡς ἔμβλημα τοῦ ἔφραξε τὴν ἔθισιν τοῦ ποιητοῦ τοῦ Μαιμωρέδου: εἶχε τὸν νοῦν εἰς τὴν καρδίαν! Διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Βύρωνος εἶδε τὸν κόσμον καὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἀνήκει εἰς τὴν ποιητικὴν ὁμοιογένειαν, τῆς ὁποίας ὁ Βύρων ἐπῆρξε ὁ μεγαλοφρῆς χαρακτηριστικὸς τόπος: τὴν ὁμοιογένειαν τῶν ἄκρω λυρικῶν, τῶν ἐγωκεντρικῶν, τῶν μὴ δυναμένων νὰ ἀπαλλαχθῶν τοῦ ἐαυτοῦ τῶν εἶτε δράματα γράφουσι εἶτε ἔπη, τῶν δημιουργούντων τοὺς ἤρωάς των μὲ τὸ αἷμα τῆς καρδίας των, τῶν ἀδυνατούντων νὰ πλάσῃ ἀνθρώπους εἰμὴ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσίν των.



\* ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΡΑΣΚΟΣ \*

« Δὲν ἐξήραχτο ποτὲ τοῦ ἑαυτοῦ του » λέγει ὁ Ἀχιλλεύς Παράσχος περὶ τοῦ « Ἀγγώστου ποιητοῦ », ὅπως εἶνε αὐτός· ὁ Ἀχιλλεύς Παράσχος. Περὶ αὐτοῦ λέγει ἀκόμη :

Βιβλία δὲν ἐφραίνοντο εἰς τὰ μικρὸν τοῦ δόμου  
Δὲν ἐταπεινῶνε ποτὲ μᾶχος αὐτῶν τὸ ὄμμα !

Ναί, τὰ πράγματα, τὰ ὅποια ἐξεφύλλισε περισσότερο εἰς τὴν ζωὴν του ὁ ποιητὴς τοῦ Ἀλφρέδου, εἶνε ἰδίως ὁ Βύρων καὶ ἔπειτα ὁ Οὐγγὼ καὶ ἡ Σάνδη, ἐν μεταφράσει — καὶ ἡ καρδιά του. Ὁ ἴδιος λέγει περὶ τῶν στίχων του :

... Ἐἶνε στίχοι ἀληθεῖς, ἐγράφησαν μὲ αἷμα  
Ἐκαστος στίχος δάκρυ ἐν, πᾶσι περιφρῆ καὶ στόνος.  
Τὸ πᾶν τοὺς λείπει, χάρις, φῶς, ἀλλ' ὄχι καὶ ὁ πόνος !

Ἡ ποιητὴς του εἶνε κραυγὴ, ἄλογομῶς, σφοδρὰ ἐκρηξίς· ἡ νοδὸς πνέγεται εἰς τὸ συναισθημα καὶ, ὅταν πρὶπῇ νὰ ἀποφράσῃ ἰδέας, βογγάει, βογγάει !



Εἰς ἐν ἐκ τῶν πρώτων ποιημάτων τῆς νεότητός του ἔλεγεν :

Ἐὰν ποτὸν ἀκράτητα καὶ φεύγοντα τὰ ἔτη  
Μαζὺ των δὲν λαμβάνουσι ποτὲ καὶ τὴν κερδίαν.



Τὸ ἀειθαλὲς τοῦτο τῆς καρδίας, δι' αὐτὸν τοῦλάχιστον, ἦτο ἀληθές. Ὁ Παράσχος δὲν εἶχε τὸ πιστόν, τὸ συνεχὲς τῆς ἀγάπης, ἀλλ' εἶχε τὸ ἀδιάλειπτον τοῦ ἀγαπᾶν.

Ἡμέραν τινὰ εἰς ἐν δωμάτιον τοῦ ἰσογείου πατερίματος τῆς οἰκίας του, μετὰ τὴν ἐπαύροδο· ἐκ τοῦ δευτέρου προξενικοῦ του ταξιδίου, ἐξεκλείδωκε τὸ σενιτῆρι τοῦ γραφείου του, ἐξέβαλε μὲ προφυλάξεις καὶ μὰν ἀνέγνωσεν ὑπὸ ἐχεμύθειαν τὰ τελευταῖον ἀμαρτωλὸν του ποιήματα. Τὸ εἶχεν ἐκκενυθῆ ἔξ ἑρωτικῆς ἐπιποδίου, τὸ ὅποσον ἐφ' οὐνέβη, μοὶ εἶπεν εἰς τὸ Βουκουρεταίον, ὅτε ἐπέστρεφεν ἐκ Ῥουσίας. Ἦτο πράγματι ῥωμανικὸν τὸ ἐπιποδίου ἢ καθίστατο ῥωμανικὸν διηθλωμένον διὰ τῆς φαντασίας του ; « ὦ ! μὲ ποῖον πῶθ ἀπήγγελλε τὸν ἕμνον ἐκεῖνον τοῦ ἔρωτος ! Ἦτο ὡς ἀναρροπίσμα ἀφροσύνης καὶ ζωηρὸν πρῶς ἀγρόπνου ἡλὸ τὴν τέφραν τῆς, ἦτο κωδυστερήσασα ἀισιὰ τῆς περιφῆμου θυελλώδους νεότητός του. Ἐκινήσασα ἐκ τοῦ παρελθόντος ὁ κατακτητὴς, περὶ τοῦ ὅποσον ἠδύνατο νὰ λεχθῆ ὅτι αὐτὸς λέγει εἰς τὰ Ἐρωτικῶν λείψανα περὶ μιᾶς φίλης του :

Εἶχε μυθιοσρήματα πολλὰ εἰς τὴν καρδίαν



Ὅτε ἐπανῆλθον εἰς Ἀθήνας ἐκ Γερμανίας, μετὰ τετραετὴ ἀπουσίαν, τὸν εἶχον πολὺ καταβεβλημένον· ὁ πόνος εἶχε σκάσει βαθείας ἀλλοκίας ἐπὶ τῆς σχεδὸν ἀλύσιμ-δύτου μορφῆς του· ἐκ μυτικῆς ἔξσεως τὸ κάτω χεῖλός του προσέλειπεν ἀδύνητῶν οὐσασιν. Ἡ οἰκονομικὴ δυσφορία τὸν εἶχε ὀφρεὶ κάτω, ἠτημημένον μὲ τὸ γόνυ ἐπὶ τοῦ στήθους του. Ἀλλὰ δὲν ἤρακε τοῦτο. Εἰς τὴν αἰμάσασσαν πληγὴν του ἡ κριτικὴ τῆς ἀντιδράσεως περιέστρεψε σκληρῶς τὴν μάχαιράν τῆς.

Ἐἶνε ἀληθὲς διὰ καὶ ἄλλοτε, ὅτε ὁ ἥλιος τῆς φήμης του ἠνοῦτο εἰς τὸ μεσοσημ-νημα, προσεπάθησαν ν' ἀνεύρωσι κηλίδας ἐπ' αὐτοῦ, ὁ δὲ Ῥοῦδης ἀπ' αὐτοῦ τοῦ βήματος τοῦ « Παρνασσῶ » ἐξαγκτήσασαν ὡς ἔξῃς τὸν Παράσχον :

Ἡ ἔμπνευσις καὶ ἡ ἐκτέλεισις αἰωνίως παλαίονσι καὶ γρονθοκοποῦνται ἐν αὐτῷ,

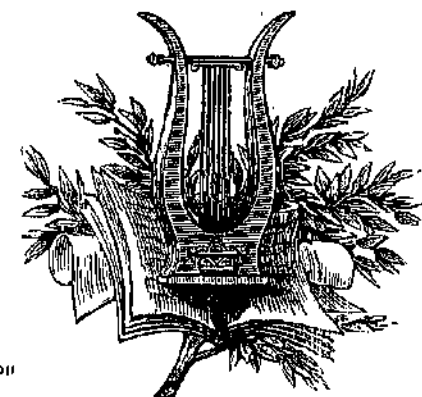
ὡς ὁ Ἡσαῦ καὶ ὁ Ἰακώβ ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς Ῥεβέκκας ... Εἰς πάντα αὐτοῦ τὰ ποιή-ματα θανατῶμεν κραυγὰς ἀνεχομένους εἰς τὰ χεῖλη ἐκ τῶν μυθῶν ἀληθῶς ἀγού-σης καρδίας, ἐγγλωτίτους ἀποστροφάς, σφοδρότητα πάους, μεταφορὰς ποιητικωτάτας, συγχρότως ὁμως σύγχυτον, ἐπαναλήψεις, χάσματα καὶ ἀκαταστασίαν ... Ἀντὶ τὰ θανα-τῶμεν ἐν τοῖς ἔργοις του τὸν ποιητὴν, ἀναγκαζόμεθα πολλὰκις ν' ἀναζητῶμεν αὐτὸν ἵπὸ τὰς σκῆρας τῆς ἐκτελέσεως ... Τοιοῦτος φαίνεται ἡμῖν ὁ Παράσχος, δι-δὸς ἀνώτερος τοῦ ἑωμέτους του, δένδρον, ὡπερ ἦθελεν ἀδικηθῆ κρινόμενον ἐν μόνων τῶν καρπῶν αὐτοῦ, εἴησαν κλειδοκρήβαλον ἔχον ἀνάγκην Μινέλλη\*.

Μετὰ τὴν καταδίωξιν ἀπένευεν εἰς αὐτὸν χάριν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο διὰ τὰ πλήξη τὸν Βλάχον.

Ἐν τῇ γόρῳ ταύτῃ τῆς πυνδαρισμοσύνης, ὅπου πᾶσι δάφνη εἶνε εἰς πάντα ἄνθρω-πον ἀκόπως προσιτὴ, μόνος ὁ Παράσχος οὐδεμίαν ποτὲ ἐξήλυσεν ἄλλην πλὴν τῆς ποιητικῆς ... ἀλλ' ἐρρήφθη δολιχῶς εἰς τὴν ποίησιν, ὡς ὁ Κούρτιος εἰς τὸ χάσμα, τὸ πᾶν εἰς αὐτὴν θουιάσας καὶ τὰ πάντα ὑπομείνας χάριν αὐτῆς ... Κατὰ τοὺς πρώ-τους τοῦ χριστιανισμοῦ αἰῶνας ἡ ἐκκλησία διύλιζεν ἀδοτηρῶς τὴν πίσιν παντός προσ-ηλίου, ἀλλ' ἕμας τις τούτων παρεδίδοτο ἵπὲρ Χριστοῦ εἰς τὴν πύραν ἢ τὰ θηρία, εὐθὺς ἔταυε πᾶσι περὶ τῆς ὀρθοδοξίας του ἀνίκησις καὶ ἐμρηδύττετο Χριστιανός. Ὑπὸ τοιαύτῃν τοῦλάχιστον ἔποινεν δυνάμει καὶ ἡμεῖς ληρομοσύνες τὰς ἀπατήσεις καὶ λεπτολογίας τῶν τεχνολογῶν νὰ ὀνομάσωμεν τὸν ἵπὲρ ποιήσεως μαρτυρήσαντα Παράσχον ποιητὴν.

Ὁξέως ἠσοθάνθη τὸ τραῦμα ὁ Ἀχιλλεύς καὶ ἤρασε τὰ δπλα πρὸς ἄμραν καὶ ἐπίθεον. Εἰς τὸ Ἰ' ἔομον τοῦ Ἀλφρέδου, ἐν βυθωνεῖρ παρεκβάσει, ὀργίλως τοξεύει τὸν συγγραφέα τῆς Παπίσης :

Κ' εἰς τὴν ὀρειάν ἀέτησαν ἐγὼ ἄρνομαι χάριν  
ὁμοία εἶνε δι' ἐμὲ μὲ δολοφόνον Πάριν,  
ὅπως εἰς κέρας πάντοτε τοξεύει Ἀχιλλέων.  
Μισῶ πᾶν εἶδος ἐρωτοῦ κ' ἐκείνην ἐν πλέαν ...  
Ἄν θέλω δηλητήριον νὰ ἔγῃ ἢ Κασταλία ! ...  
... Τὸς παπικωτάτας, δαιμονικὸς κηλοῦν, οὐχὶ ἀγγέλους  
οὐδ' ἄσμου ἠναμάζεται ὁ σαργῆμος τοῦ βέλου ...  
— Ὁ Μοῦσα, ὁ αὐτομωτὴς εἶνε κικὴ καρδιά ...  
— Μὴ σ' ἐκοπίνας καὶ σὲ ἡ γλώσσα τοῦ Ῥοῦδῃ ;  
— Ἐμὲ ; δὲν ἐσυνήθισαι ποτὲ νὰ ἑνοβύλλω  
Ὅ, τι μ' ἐμπνέει τοῦ Θεοῦ φωνὴ καὶ ἔπει γάλλω ...  
... Ἐγὼ κ' εἰς ἄλλος\* χάριτας ἀφείλομαι, διότι  
Διπλώματα μᾶς ἔδωκε προχθὲς ἀθανασίας !  
— Ναί, λάμριν σὺς ἐχάρισεν ὁμοίαν μὲ τὰ σκότη ...  
Τὸς γρίφους τῶν ἐπαίνων του καὶ τὰ διπλώματά του  
ἢ λήθη τὰ ἐπέγραψε λαβοῦσα τ' ὄνομά του ...



Παρά τὴν ἐπιδεικτικὴν, ἀλαζονικὴν περιφρονησιν πρὸς τὰ « ἐπιγράμματα τοῦ μίσους » οὐδέποτε ἐλημοτόνησε τὴν πρὸς τὴν ποίησιν του ἔβριν τοῦ Ῥοῦδου καὶ οὐδέ-ποτε τὴν συνεχώρησε. Ἀλλὰ τότε ἦτο νέος· εἰς τὸ πλῆγμα ἀνταπῆρτα μὲ πλῆγμα. Ἠσοθάνετο περὶ ἑαυτὸν χιλιάδας ψυχῶν ἐνημοσμένους πρὸς τὴν ἰδικὴν του δόλιγον

\* Χορδιστοῦ.  
\*\* Ὁ Πυλαωρίτης.

είχον λιποτακτήσει εις τὸ ἐχθρικὸν οὐρανόπεδον· τὸ πλῆθος τῶν θανατιστῶν τὰν ἔμνευε πιστὸν παρὰ τὴν σημαίαν του.

Ἐν ᾧ τῶρα; ἦτο τόσον κουρασμένος!... Ἰσθάνετο ἑαυτὸν τόσον μεμωμένον... Καὶ ἡ κριτικὴ τῆς ἀντιδράσεως προσεπάθει μὲ πείσμα νὰ κρημνίσῃ τὸ ἔργον του διὰ νὰ τὸν θιάψῃ ὑπὸ τὰ ἐρεσπία του.

Μίαν ἡμέραν τὸν εὔρον πάσχοιτα. Ἔβλεπε πυρετὸν. Ὡμίλει μὲ ἔξιαιριν. Διὰ μέσον τοῦ πόνου του διέβλεπε τὴν ἐποχὴν του μικρὰν, ταπεινὴν· αἱ τοὺς ἀνθρώπους μικροῦς, ἀδίκους.

— Τοὺς βλέπεις; Ἀνεφώνησεν. Ὅτι ἀνήκει εἰς τὸ παρελθὸν τὸ ἴστανον εἰς τὴν λάσπην, τὴν φουσανέλλαν μαζὺ μὲ τὴν ποίησιν! Ζαλοκώστας, Παπαρηγόπουλος, Βασιλειάδης, Παγκαβῆς, ὁ Παγκαβῆς τοῦ «Λιούσου πλοῦ» εἶνε μηδὲν, ἀδειανὸς ἀέρας!... Ἄ! εἶμαι φρικτὰ ἀπογοιτευμένος ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ δὲν εἶμαι τόσον διὰ τὴν δυστυχίαν μου, διὰ τὴν δδύνην μου, ἢ ὅποια μίθε το, εἶνε τελεία, μυθωρικὴ, ἀνυπερβλήτος ὀδύνη, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐξαχρείωσιν τῆς ἐποχῆς. Μέσα εἰς αὐτὴν τὴν μολυσμένην ἀτμόσφαιραν, πνίγομαι, πνίγομαι!

Καὶ μὲ πυρετώδη κίνησιν ἐξεκαύμβωσεν τὸν λαιμὸν τοῦ ὑποκαρίσου του διὰ νὰ ἀναπνεύσῃ ἐλευθέρως.

Σφοδρὰ συγκίνησις τὸν εἶχε καταλάβει ἐγγύθεν, ἐπέταξε τόσον δυνατὰ καὶ τόσον σιγὰ, ὅστε συνεκλονεῖτο... Δάκρυα ἐφάνησαν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του. Κ' ἐπὶ ἡσθάνθη ὑγρανομένους τοὺς ἰδικούς μου, καὶ ἐν ὀρμῇ συμπαιδείας ἤσπασα τὴν χεῖρά του καὶ τὴν ἔθλιψα...



Αὐτὰ ἀνεπὸλον εἰς τὴν γωνίαν, ὅπου τὸ ἀσθενὲς φῶς τοῦ λαμπτήρος ἔφαινε πυκνὰς σκιὰς... Ἐξαφνα ἐπέστρεψα εἰς τὸ ἐνεστώδες κ' ἐπεθυμήθην ὅτι ὁ ποιητὴς τῆς τελείας ὀδύνης πνίγεται τῶρα εἰς τὸ ἄλλο δωμάτιον καὶ παραίδει ψυχὴν!...

Ἀκατανίκητος ἀνάγκη μὲ καταλαμβάνει νὰ τὸν ἴδω τελειωτῶν φρονῶν. Ἀκατανίκησομαι ἐκ τῆς θέσεώς μου καὶ διευθύνομαι εἰς τὸν κοιτῶνα. Ἀδύνατον νὰ ἐπιβῶ. Ἡ θύρα ἀνοίγεται ὀλίγον καὶ διὰ μέσον τῆς χαλαργίης, πρὸς τὸ μέρος τῶν στεροφύγων, συγκεντρῶν τὸ βλέμμα μου πρὸς τὸν ἀγωνιῶντα...

Τὸ φῶς πίπτει ἐπὶ τῆς κλίνης του καὶ φωτίζει τὴν κεφαλὴν του. Τὸ τέρας προσεγγίζει ἢ μορφὴ προσέλαβε νεκρικὸν χροῶμα· τὰ χαρακτηριστικὰ περὶ τὸν ἐντελῶς τὰ βλέφαρα βαρῆα δὲν δύνανται νὰ κινηθοῦν πλέον... Αὐτὰ μέσον τῆς χαλαργίης προσπαθῶ νὰ ἐντυπώσω εἰς τὴν μνήμην μου τὴν ἰδὴ μάρτυρον, ὡς ἐπιτηρομένον κεφαλὴν, τὴν ὁποίαν αὔριον θὰ καλήρῃ τὸ χῶμα...



Ὁ Παράσχος ἐξέπνευσε τὴν ἀγὴν τῆς Πέμπτης 26 Ἰανουαρίου. Ἄν ἐπιφθασε νὰ ἴδῃ τὸν ἥλιον, τὸν ὅποιον ἐπεκαλεῖτο ἐκείνην νύκτα· διὸ τὸ σκότος, ἀμβολοῦν τοῦ θανάτου, τῷ ἐπροξένει ἀτόχρημιν φρικτῆν.

Πόσον ἀληθῆ εἶνε τὰ πορίσματα τῆς γνησιολογίας περὶ τοῦ πολυανηθέντος τῆς ἀνθρωπίνης ἀτομικότητος! Ἐκεῖνος, ὅστις διὰ τῆς φαιτασίας ἔζη εἰς τὸ νεκρωτικῶν, ὅστις ἐβάδιζε μεταξὺ νεκρῶν τὴν νύκτα, προσκόπτεται εἰς στυγερούς, ὑπὸ τὰς κυπαρίσσους, καὶ ἀνέπνευε στυγεροτέρου παγῆος ἀρώματος τὸ νεκρολίβανον, ἐφοβεῖτο τὸν θάνατον ὡς παιδίον!... Ἄλλη ἀντίθεσις: εἰς τὸ βάθος τῆς κεφαλῆς του ἐκινεῖτο τσακράζια, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτὴν ἐκάλυπτεν ὑψηλὸς πύλος!

Καὶ ἐν τούτοις ὑπῆρξεν ὁ γνήσιος, ὁ κατ' ἐξοχὴν ἀντιπρόσωπος ὀλοκλήρου ἐποχῆς, ἀδιάφορον ἢ ἀληθοῦς ἢ ψευδοῦς. Ἴσως ἀντελήφθη τὴν ποίησιν ἕλωσ



διαφόρους ἄφ' ὅτι τὴν χαρακτηριστίζει κάπου ὁ Ἐγγελος, ὡς «συγκέντρωσιν ἀναισθηματίας, ἐνδεδέμυρον βελόταν καὶ βραχυλόγον, ἀπολήγουσαν εἰς τὸν συμβολισμὸν, διότι τὸ ἐκφραζόμενον δὲν εἶνε ἢ σαφές, ἢ πλήρες καὶ ἐξαντλοῦσα ἐκφρασις τῆς ψυχικῆς καταστάσεως, ἀλλὰ σημεῖον μόνον αὐτῆς καὶ ἐνδειξις». Ἴσως ἔτι σπανίως ἢ εἰκὼν ἀντικατέστης τὴν ἰδέαν, ἢ ἔξῃ τὴν ἐμπνευσιν καὶ τὴν σπηκνήσιν ἢ ἑητορικὴ, καὶ ἴσως ὁ ποιητὴς ἐπανέλαβεν ἑαυτὸν πολλὰς. Ἄλλ' ἔδωκε τὸν τύπον καὶ τὸν τόνον εἰς τὰ συναισθήματα ὀλοκλήρου εἰκοσιπενταετίας, ἀδιάφορον ἢ ὁ τάνος οὗτος εἶνε νοσηρὸς. Ὑπῆρξεν ἀρκετὰ ἰσχυρὸς ὥστε νὰ γενῆ πρωτοστάτης, νὰ θέσῃ τὴν σφραγιδῆν του ἐπὶ τῆς νεοελληνικῆς ποιήσεως. Εἶνε πλεονέκτημα ἢ μειονέκτημα ὅτι ἐδράσκειτο εἰς τόσον μεγάλῃ ψυχικῇ ἐπικοινωνίᾳ πρὸς τοὺς συγχρόνους του; Τὸ ἀναίτητον εἶνε ὅτι συνεκίνει, ὅτι ἠλευθέρωνε ὅσον οὐδέεις, τὴν ἐποχὴν του, ἢ ὅποια ἀνέυρθεκε ἑαυτὴν εἰς τὸν ποιητὴν τῆς.



Κατὰ φωτογραφίαν Κ. Ν. ΑΡΙΣΤΗ

Αὐτὰ κερῖλον συλλογίζομαι, ἐν ᾧ διευθύνομαι εἰς τὴν ὁδὸν Πετρῶν. Ἡ πρόσωπις τῆς οἰκίας ἐσκεπάσθη μὲ μαῦρα. Ἡρξισκ τὸ προσκύνημα τοῦ κόσμου. Ἐπίσημοι, λόγιοι, οὐραϊωτικοί, πρὸ πάντων γυναικες. Πόσοι ἐξ αὐτῶν ὄρμιοι τῶρα, ζωμιατικαὶ ἔφηβοι πρὸ ἑτῶν αἰσθηματικῶς καλλιερροῦσαι τὴν ὀχρότητα διὰ νὰ ἱπακαύσων εἰς τὸ ἰδαῶδες τοῦ ποιητοῦ, ἦλθον νὰ κλαύσων ἐπὶ τοῦ φρεσῆτον του τὴν νεότητά των!

Ἀπὸ τὸν συνωστισμὸν ἀδύνατον νὰ διέλθῃ τις. Κατορθῶντο τέλος κ' ἀνέλθω, νὰ σφίξω τὰς χεῖρας τῶν λυπημένων, νὰ δέλω ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ νεκροῦ. Γαλήνη ἀπλοῦται ἐπὶ τῆς ἀραιῆς μορφῆς του. Μία φωνὴ ψιθυρίζει πλησίον μου!

— Ἦσυχασε τέλος πάντων ὁ καυμένος ὁ Ἀχιλλέας! Καὶ δὲν αἰξεύρω πῶς, ἐπιανευστάκω ἐπὶ τῶν χειλέων μου, τοὺς στίχους τοῦ ποιητοῦ, τοὺς ὁποίους πρὸ ἑτῶν εἶχον μάθει ἀπὸ μνήμης:

Κλεισθήτε, μάτια μου, κλεισθήτε εἰς τὸ σκοτάδι. Χεῖρα, σ' τὸ στήθος στενωθήτε, ἐκνευροσθήτε. Ἄλλο τὸ βράδι!

Σταθῆτε, πόδια κουρασμένα τὸ μνημα ἐφάνη. Σαπλώσατε σαβανομμένα, δυστυχεσμένα. Ὁ δρόμος φθάνει...

Ἰγνο, καρδιά· καρδιά κοιμήσου ἔς τῆς γῆς τὰ στήθη ἔς τῆ γῆ θά παύσων οἱ παλμοὶ σου κ' οἱ γογγυσμοὶ σου Χάρασα λήθη!



... "Επασαν, Ἀχιλλεῦ, ψιθυρίζω, καὶ διασχίζω τὸ πλῆθος μύλης συγκρατῶν τοὺς λυγμούς μου.

✠

Παρασκευή, 27 Ἰανουαρίου.

Ἄπο δλα, ἀπο δλα, ἀπο τὴν ἐξόχως γραφικὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς λιγνῆς, τῆς ἔθνικης κηδείας, ἀπο τὸ πολύχρωμον καὶ εὐώδες δάσος τῶν στεφάνων, ἀπο τὰ ἀσθόμενα δάκρυα ἐνός δλοκλήρου λαοῦ, περισσότερο μὲ συνεκίνησε τὸ ἔξη: Καθ' ἣν στιγμήν κατέθεσαν τὸν Ἀχιλλεῦ εἰς τὴν τάφον, ἐπιπὸ τοῦ φρεσῆρου ἀκατέθεσαν καὶ τὸ κρατῖον τοῦ ἀδελφοῦ του Γεωργίου.

Ἐκεῖνον, τοῦ ὁποῖου ὁ θάνατος τὸν εἶχε πλῆξει θανασίμως καὶ ἀναιτίως, τὸν ὅποιον τόσον ἐκλαυσε, διὰ τὸν ὁποῖον ἐθρήνη: :

Ὁ Κάρος μᾶς ἐχώρισε χωρὶς νὰ μᾶς χωρίσῃ  
ἐκεῖνον μνημῖα ἔμασε καὶ μέγα κνυαμῖσαι.

τὸν ἐπανεῦρε, εἶνε τέλος μαζίν καὶ κανέας πλῆον δὲν θὰ τοὺς χωρίσῃ! ...

Ἐν ᾧ ἔπιπται τὸ χῶμα ἐπὶ τοῦ φρεσῆρου — ὁ σπυρακτικὸς ἔχει, τὸν ὁποῖον μόνον ὁ Μαιετόβην κατώρθωσε νὰ ἐκφράσῃ εἰς τὸν Φιδέλιόν του! ... ὁ ἥλιος δίνει πρὸς τὸ μέρος τῆς Σαλαμῖνος. Ἐξέσχημαι τοῦ νεκροταφείου ἔχων εἰς τὸν τῶν μου τὸν Ἀχιλλεῦ Παράσχον καὶ εἰς τοὺς δακρυομένους ἀρθαλμούς μου τὴν ἀναισίγειαν μᾶς ὀραίας δύσεως! ...

Ἀθήναι 26ῆ Σεπτεμβρίου 1912

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ



\* ΑΥΤΟΘΑΥΜΑΣΜΟΣ \*

Ἡ ἀπάντη εἰκὼν εἶναι ἐν τῶν ἀξιολογοτέρων γυμνῶν Ἔργων τῆς «Κταρείας τῶν Γάλλων Καλλιτεχνῶν».

Εὐνόητον εἶναι ἡ καλὴ κόρη, τὴν ἐποίησεν ὁ Κάρολος Πρὸβστ ἐπρωίκοσε διὰ τοσαύτης καλλονῆς ἀδυνατεῖ ν' ἀπομακρύνῃ καὶ ν' ἀποσπᾶσῃ τὰ βλέμματα ἀπὸ τοῦ κατόπτρου.

Μένουσα ἐν ἐκστάσει ἐνώπιον τοῦ εἰδώλου τῆς δὲν ἀποδίδει ἀρὰ γὰ ἀσεβασμὸν πρὸς τὸν ἐμπνευσμένον τεχνίτην, εἰς τὴν ἀθημιουργῆσε τόσον γοητευτικὴν;

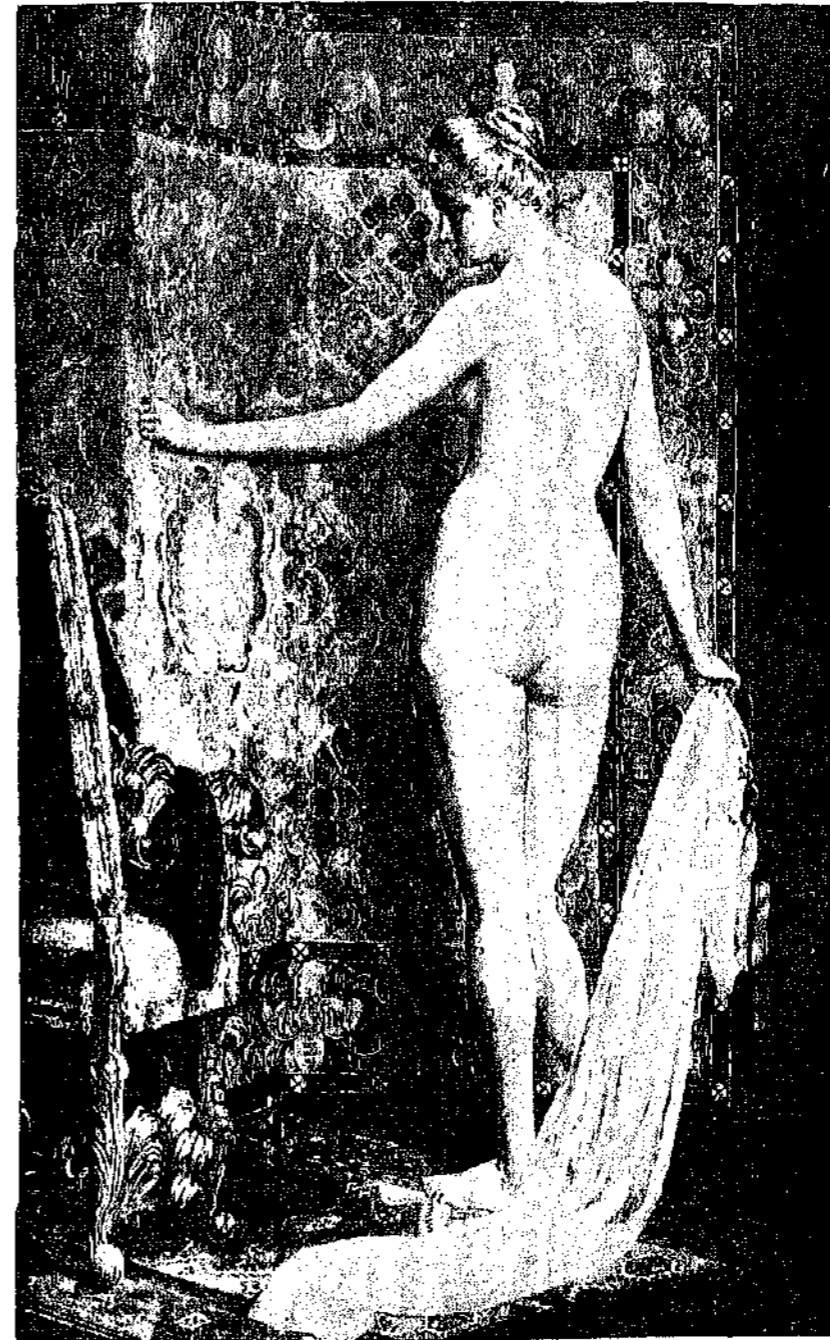
Ὡς ὁ Πυγμαλίων, οὕτω καὶ ὁ Κάρολος Πρὸβστ κατεσκεύασε τὴν ἑῶν του, δίχως νὰ ἐκτελεῖ τὸς Θεοῦς νὰ τὴν ζωογονήσασιν:

Εἰς τὰς διαπεραστικὰς ἀκτῖνας τῆς κροκαπέπλου ἡμῶς,  
Θὰ γνωρίζῃ αἰτὴ καλῶς ἐκεῖνο ἄπερ ἄγνωστὸ τὸ μίμνιμον,  
Πῶς γίνεται τις ἐπίστροφος καὶ πῶς προοῖδει.

Ἐάν νεαρὸς ἀδδᾶς τοῦ δεκάτου ἀγῶνου αἰῶνος ἤθῆνατο νὰ εἰσδῶσῃ μεταξὺ τῶν ἐπισκεπτῶν τῆς περιφέρειου Ἐκθέσεως τῆς Ζωγραφικῆς, εἶναι βέβαιος κανεὶς, εἰ ἐπιστρέφω εἰς τὸν οἶκόν του, θὰ συνέθετεν ἐρωτικὸν ποίημα ἐκ τῶν ἀμιμῆτων ἐκεῖνον, ἄντι ἀφθονοῦσιν εἰς τὰς συλλογὰς τῆς ἐποχῆς του.

Καὶ δὲν θὰ ἐλησμονεῖ ἐξ ἀπαντος, ἡμῶν τὴν φιλαρθεσκίαν τῆς ἀντοίμως ἀφορμένης, νὰ προσάσῃ τοὺς ἐπομένους ἀδοκίμους στίχους:

Ὁ καθρέφτης ποῦ γυαλλεῖσαι, ἤθελα νὰ ᾿μοινη ᾿γὼ!



CHARLES PROST

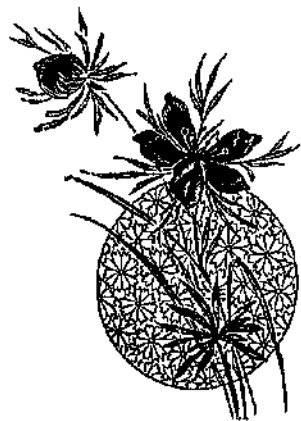
EN EKSTASE!

Miroir qui reflètes en grâce,  
Je voudrais bien être à ta place!





ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν Χαρίων εἶναι πεπρωμισμένη, εἰς τὴν νέαν δ' αὐτῆς σταδιοδρομίαν ἡ «Ποιμήν Στόα» εὐτυχεῖ νὰ συγκαταλάβῃ μεταξὺ τῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν της τὸ διαπρεπὲς ὄνομα τῆς φιλελληνικότητος



**Κ**ΑΤΗΓΟΡΟΥΣΙ γενικῶς τοὺς Ἕλληνας ὅτι ἐξ ὑπεροφίας παρμηλοῦσι τὴν σπουδὴν τῶν ξένων γλωσσῶν, ἀρχαίων δὲ λόγων διδάσκει ὅτι ἡ ἐξαιρέσις ἀντὶ νὰ προσβάλλῃ τοῖναντιον ἐπικυροῖ τὸν κανόνα.

Ἡ δεσποινὴς Cottrell, διὰ τῆς συμπλοῆς φησιγνωσίας τῆς ἰσοίας κοσμεῖται ἡ «Ποιμήν Στόα» ἀποτελεῖ τοιαύτην εὐτυχῆ ἐξέλιξιν. Οὐ μόνον ἀγαπᾷ καὶ καλλιεργᾷ ἐπιτυχῶς τὰ γαλλικὰ γράμματα, ἀλλ' ἐπιδίδεται ἐπὶ πλέον εἰς τὴν σπουδὴν τῆς λατινικῆς *en fonction de français*, ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι, καλῶς γνώσκουσα ὅτι ἄνευ τῆς γνώσεως

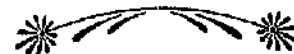
τῆς γλώσσης τῶν Ῥωμαίων εἶναι ἀδύνατον καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Γάλλους νὰ χειρίζωνται ἐπισταμένως τὴν γλῶσσάν των.

Ἐδερροσύνως εἰς τὸν παρόντα τόμον δημοσιεύομεν ἐν ἐμμέτρῳ γαλλικῇ μεταφράσει ὑπὸ τῆς εὐγενοῦς δεσποινίδος φιλοτεχνηθείσῃ, τὴν χαρακτηριστήν ἐλεγείαν τοῦ Κατοῦλλον ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ στρουθίου τῆς Δεσφίας, ἐλεγείαν, ἣτις πάντοτε θὰ θαυμάζηται ὡς πρῶτον χάριτος, λεπτότητος καὶ καλαισθησίας, ἔνα δὲ οἱ ἀναγνώσται, οἱ ἱκανῶς περὶ τὴν λατινικὴν ἐντριβείας, δυναθῶσι νὰ κινήσωσι περὶ τῆς ἀκριβείας τῆς μεταφράσεως προτίσσομεν ταύτης τὸ πρωτότυπον κείμενον.

Σπανίως γεννῶνται ἐν ταῖς κοινωνίαις αἱ ἰσάργεις, αἵτινες καθίστανται ἐν ὑπεροχῇ τινι κοσμήματα αὐτῶν περικαλλῆ. Τοιαύτη ἐπίχαρις ὑπαρξίς ἡ δεσποινὴς Κοττρέλ, μετὰ τὰ ζήλευτὰ τῶν καλαισθητικῶν ἀσθημάτων καὶ τῆς ἀνατροφῆς της δόξα, εἶναι ἀληθὴς καὶ ἐνθερμος λάτρις τῶν γραμμάτων, παντὸς ὁραίου, ἀπὸ τῆς περαιοῦσεως τῶν ἐγκυκλίων αὐτῆς σπουδῶν, ἀναδειχθεῖσα μία τῶν ἀρίστων μεταξὺ τῶν ἠρηλίκων της καὶ καισιῶσα μετὰ τὴν καλλιτεχνικὴν καὶ ἐγκυκλοπαιδικὴν μύθησιν αὐτῆς τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας καὶ τῆς ἐκτιμήσεως ἴσων ὡσὶν τὴν ἐγνώρισαν. Μία ὑπέροχος κόρη, ἣς τὴν ἰσθμὴν χάριτι καὶ τὸ λεπτὸν πνεῦμα πλαισιοῖ ἐξαιρετικὴ διύπλαισις, εὐγένειαν ἰδεῶν καὶ γοητείαν ἤθους, ὡς ἐπιμαρτυρεῖ ἡ εἰκὼν αὐτῆς, ἡ Μαρία Κοττρέλ, οὐ μόνον ὑπὸ τῶν Μουσαῶν,



νεάνιδος, εἰς ἣν ἡ Φύσις συνεδύασε τόσον ἑναρμονίως σεμνὴν καλλονὴν μετ' ἐξόχων χαρισμάτων τῆς καρδίας, καὶ μετὰ πολλῆς χαρᾶς νὰ γνωρίσῃ διὰ τῶν σελίδων αὐτῆς εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον τοῦ ἡμετέρου Ἔθνους.





### LUCTUS IN MORTE PASSERIS

LUGETIS, o Veneres, Cupidinosque,  
Et quantum est hominum venustiorum.  
Passer mortuus est mee puellae,  
Passer, deliciae mee puellae,  
Quem plus illa oculis suis amabat.  
Nam mellitus erat, suavisque morat,  
Ipsam tam bene quam puella matrem:  
Nec sese a gremio illius movebat,  
Sed circumsilens modo hinc modo illic,  
Ad solam dominam usque pipilabat.

Qui nunc it per iter tenebrosissimum  
Illuc, inde negant redire quemquam.  
At vobis male sit, male tenebrae  
Orci, quae omnia bella devoratis:  
Tam bellum mihi passerem abstulistis.  
O factum male! o miselle passer!  
Tua nunc opera mee puellae  
Flendo turgiduli rubent ocelli.

### SUR LA MORT DU MOINEAU DE LESBIE

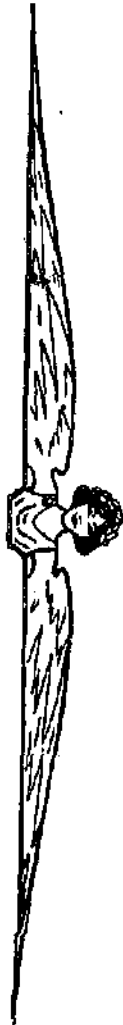
PLEUREZ, pleurez, Amours et Grâces  
Et vous tous aimables amants:  
Ils ont pris fin les jours fugaces  
D'un tendre oiseau aux jeux charmants.

Ce passereau cher à Lesbie  
Et qu'elle aimait plus que ses yeux,  
Auquel mon cœur portait envie,  
Est parti pour les sombres lieux!

Qu'il connaissait bien sa maîtresse  
Ce moineau tendre et séduisant:  
D'une gracieuse caresse  
Il la couvrait à tout moment!

Et, sautillant tout autour d'elle,  
Sans trop s'éloigner de son sein,  
Il revenait, toujours fidèle,  
La saluer d'un cri lutin.

Il erre sur les rives sombres  
D'où personne hélas! ne revient,  
Malheur à tes fatales ombres,  
Orcus, jaloux du beau, du bien!



Pauvre victime infortunée  
Qui méritais un meilleur sort,  
A ta Lesbie abandonnée  
Quel chagrin a causé ta mort!

Les yeux gonflés de mon amie  
Sont tout humides et battus,  
Je juge du prix de ta vie  
Par les pleurs qu'on a répandus!

Miss May COTTRELL



### \* ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΙ \*

\* Τό παρελθόν και τό μέλλον μένουσι πρό τῶν ὀφθαλμῶν μας κατακοιμένα. Τό μέν φέροι τόν πέπλον τῆς χήρας, τό δέ τόν τῆς παρθένου.

\* Ἡ Πατρὶς διὰ τὰ \*Ἑὼνη εἶναι ὅτι ἡ ζωὴ διὰ τὸν ἄνθρωπον.

\* Εἰς τὸν κόσμον τὰ μόνα πράγματα, τὰ ὅποια δὲν ἀνακτῶνται, ὅταν τις τὰ χάσῃ, εἶναι ἡ ἀσφόδρος, ἡ τιμὴ καὶ ὁ χρόνος.

\* Ὅταν ἡ λύπη σιωπᾷ καὶ λόγια δὲν εὐρίσκη, κρυφομιλεῖ μὲ τὴν καρδιά καὶ νὰ σχισθῇ τῆς λέγει...

\* Αἱ Ἐπαναστάσεις εἶδον τὰς μεγαλοφυΐας. — Ἀπὸ ἑνα σάλου, ὅπως καὶ ἀπὸ μίαν ὄσπελλαν, ἐξέρχονται αἱ ἰσχυραὶ δυνάμεις. Διὰ τὴν ἀναγέννησιν καὶ ἀναβλάστησιν εἶναι ἀναγκαῖα μίαν πνοὴν πολεμικῶν ἀνέμων, ἕνα φύσημα, τ' ὅποιον νὰ συγκλονήσῃ, νὰ κρημνίσῃ καὶ νὰ καταστρέψῃ. Τούτων ἀπόδειξις αἱ τόσαι ἐπαναστάσεις, αἵτινες ἔφεραν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν μεγάλας φυσιογνωμίας καὶ αἵτινες παρεσκευάσαν τὸ ἔδαφος διὰ νὰ στηθῇ ἡ θριαμβευτικὴ ἀψίς, ὑπὸ τὴν ὅποιαν ἀργότερον διήλθεν ἡ ἀνθρωπότης...

\* Ἄν ἡ δυστυχία σὲ καταδικῶν, ὀπλισθῆτι μὲ ὑπερηφάνειαν.

\* Ὅσον νεώτερον εἶναι πρόσωπόν τι, τόσον περισσότερον φωτίζεται ὑπὸ τῆς ἀκτινοβολίας τῆς ψυχῆς.

\* Ἡ ζωὴ εἶναι ὑπολογισμός. Εὐτυχὴς εἶναι ἐκεῖνος, τοῦ ὅποιου ὁ ὑπολογισμός εἶναι ἀληθής.

\* Ἡ μεγάλη καρδιά δὲν χωρεῖ μικροὺς πόνους.

\* Ἡ δόξα τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως εἶναι νὰ σταματῇ τις ἐγκαίρως πρὸ τῆς ἀδύσεως.

\* Ἐνυπάρχει πολλὴ δύναμις εἰς τὴν τελείαν χάριν.

\* Τὰ ὄνειρα εἶναι ἡ μορφὴ τῆς καρδίας.

\* Ὅσοις δύναται νὰ ζήσῃ ἄνευ ὀδύνης, ὅλη μας ἡ εὐτυχία γίνεται ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ πληστοῦ.

\* Δυνατὸν νὰ ἴδωμεν μέλλον ἀστέρας ἐν πλήρει μισημερίᾳ ἢ ἐν ἐλάττωμα εἰς τὸν χαρακτήρα μας.

\* Οἱ φραυδέτεροι ἐπὶ τῆς γῆς παράδεισοι εἶναι ἡ ἐργασία καὶ ἡ οἰκογένεια.

\* Ἡ ἐπιείκεια εἶναι τὸ μύρον τῆς ἀρετῆς.

\* Μὴ κἀμνησ τοὺς ἄλλους νὰ χύνουν δάκρυα: Ὁ Θεὸς τὰ μετρεῖ.







\* ΑΠΟ ΤΑΣ ΠΡΩΤΑΣ ΜΟΥ ΠΛΑΝΑΣ \*

\* ΟΙ ΕΠΙΔΕΚΤΟΙ \*



ΕΙΔΙΝΟΝ τι τοῦ μικροῦ Σελτεμβόλου τοῦ ἔτους 1899, ἐάν δὲν μὲ ἀπατῆ ἡ μνήμη, οἱ διερχόμενοι τῆν ὁδὸν Ἀδριανοῦ — καὶ μάλιστα τὸ τμήμα αὐτῆς ἐκεῖνο, ὅπου τὸ γνωστὸν μικρὸν μουσειῶδες τοίχωμα διοργανήσκει τὴν ὁρατὴν ἱστορίαν παλαιότερων χρόνων, — μὲ βλέμμα συμπαλῆς παρακολούθουν ἐρηθὸν τινα ἐπαίτην νεανίαν σιγῶν ἐπιτόμως ἀσπαθισμένης βιωτικῆς καὶ κατακουρασμένης βαδίζοντι πρὸς τὸ ἴδιον τέμα τοῦ ἀκόμψου ἐκείνου δρόμου.

Ὁ ἐπαίτης ἐκεῖνος νεανίας, ἠγεδὸν ζυκένδουτος, ἔφερεν ἔμπροσθεν ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ κρεμάμενον ἐκ τοῦ λαιμοῦ διὰ στενῆς δερματῆς λωρίδος μικρὸν τι χειροκίνητον μουσικὸν ὄργανον, τοῦ ὁποῦν θέτων εἰς περιστροφικὴν κίνησιν

τὴν λαβίδα ἐπαίξεν ἄνευ σαφῆς ὀρισμένου ζυθμοῦ μουσικῶν τι τεμάχιον, τὸ ὁποῖον προσεπάθει νὰ συνοδεύῃ διὰ τῆς παιητικῆς τῶν φωνῆς ἡδῶν ἱσμά τι τῆς ἐμπνεύσεώς του ἀναμφιδόλου.

Αἱ παιητικαὶ στροφαὶ καὶ οἱ πλήρεις ψυχρῶν ἄλλοις σίχου τοῦ ἁματιῶς του προεκάλλον τῶν διαβατῶν ἄχι μόνον τὴν προσφορὰν βοήθηματος διὰ τῆς παροχῆς μικρῶν τινων νομισμάτων, ἀλλὰ καὶ ζωηρὰν — ζωηροτάτην τὴν ἄδωλον συμπαθείαν.

Ὁ ἐρηθὸς ἐκεῖνος νεανίας, ὃ κατ' ἀνάγκην ἐπαίτης, ἦτο ἀόμματος ξημιᾶνος, ἦτο ἐρηθὸς τυφλός . . . . .



Δύο ἔτη περίπου εἶχον παρελθῆ, ἀπ' ὅπου ἀνθρωπίνῃ τις ἀκατανόητος ἀλληλοσύγκρουσις, πολεμικὴ θύελλα, εἶχε παρασύρει πᾶν τὸ πρῶτον



K. KOLYAN

\* ΑΠΟ ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟΝ \*



χόν ἐπὶ τοῦ εὐφρόνου δδάφους τῆς Θεσσαλίας καὶ τοῦ Ἰεροῦ Τερμένους τῆς Ἠπείρου καὶ εἶχε προσάγη τὸ ἄνθος ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ Ἑλλήνου πολίτου, καὶ ἔκτοτε κείμενον τῆς μυστηριώδους ἀκόμης ἐκείνης ἀνεμοζάλης, ἐρείδιον τῆς ἀποτροπῆς ἐκείνης ἀνθρωπίνης διαμύχης, περιπλαῖτο ἀπὸ τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηρῶν ὁ ἐπαίτης αὐτὸς νεανίας, περιάγων τὸ μουσαῖον χειροκίνητον αὐτοῦ ὄργανον καὶ συλλέγων διὰ τῆς ἐλεημοσύνης τὰ ψυχὰ τῆς ζωῆς.

Μόνος γόνος λίαν ἐγκαταστάτου ἐξ Ἠπείρου οἰκογενείας ἦναι τῶ κωδόντῳ τῆς Πανελληνίου Πατριδος, κατὰ τὸ ἀπαισίον ἔτος 1897, ἔδραμεν ὡς ἐθελοντῆς στρατιώτης τῆς Ἰδέας εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν, ὅπως διεκδικήσῃ δι' ἐκάστης ἡμέρας τοῦ αἵματος αὐτοῦ μέτρον πρὸς μέτρον τὴν πατρίδα γῆν.

Τὸ περρωμένον ἠδίκησεν αὐτὸν καὶ κατὰ τὴν μάχην τῶν «Πέντε πηγαδίων» — τῶν ἀπεχόντων ὀλίγας μίρον ὄρας ἐξ αὐτῆς τῆς πρωτευούσης τῆς Ἠπείρου — καθ' ἣν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἦτο ὁ τετιμημένος στρατιώτης **Κουμουνδοῦρος**, βληθεὶς κατὰ πρόσωπον ὑπὸ θανατηφόρου σφαιρας τοῦ ἀδρασοκίτου ἔχθρου ἀπώλεσε τὴν βρασίον του κατόπι πλημμυροῦς θεραπείας.

Ἐπιδιώξας μετὰ τὸ πέρας τοῦ πολέμου, ὅπως ἐπιτροπῆν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν του πατρίδα καὶ ὑπὸ τὴν πατρικὴν του στέγην διέλθῃ τὰς ὑπολοιπὸς ταλαιπώρους ὡς ἐκ τῆς τυφλώσεώς του ἡμέρας τῆς ζωῆς του, μετ' ἀφύτου λύπης ἐπληροφορήθη ὅτι οἱ γονεῖς του θεωρηθέντες βλοπτοι ὑπὸ τῶν Τυροκικῶν Ἀρχῶν συνελήφθησαν ὡς αιματωτοὶ καὶ φυλακισθέντες κατόπι ἀπανθρωπῶν βουαιστηρίων ἐξημέρησαν τὸ ζῆν, ἀφοῦ πρότερον ἄπασα ἡ κινητὴ καὶ ἀάνητος περιουσία του ἐδημιώθη.

Ἄν ἀπέμενε οὖτω εἰς τὸν δυστυχῆ νέον παρὰ μίρον ὡς κιοκία αἱ ἀγναι τῶν Ἀθηρῶν καὶ τροφὴ τὰ ἀπολειπόμενα ψυχῆς τῆς τραπέζης ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν, τραπέζης, τῆς ὁποίας τὰ ἰδιόμοια αὐτὸς πρὸ παντὸς καὶ οἱ ὑπὲρ Πατριδος ἀνέκαθεν ἠμοῖσι του ἀγνωστίμενοι μῆς ἔδωσαν τὰ μέσα πλουσιπαιρῶς καὶ παραλλήλοισιν.

Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν παρελθόν, μὲ τοιαύτας ψυχικὰς καὶ σωματικὰς δοκιμασίας ὁ σωματικῆς ἐπαίτης ἐπλαῖτο τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν συνηγεῖτο αὐτὸν εἰς τὴν ὁδὸν Ἀδριανοῦ. Ἰσχυρῶς φωνῆ καὶ ὄργανον αὐτοῦ ἐσκόρπισον ψυχικὰ δῆγη καὶ ἄλλως βλαθὴν διημελίκων τὰς φαιδρὰς ἡχὰς τοῦ μέρους ἐκείνου. Διὰ τοὺς διαστάτας ὁ ἐπαίτης νεανίας προήρχετο ἐκ τοῦ ἀγνώστου, ἀγνωστος τελείως εἰς αὐτοῦς. Οἱ παῖδοι ἦσαν τῆς φωνῆς του ἐνέκρωστον τοιαύτας ψυχικὰς δονήσεις, τὸ μουσαῖον του ὄργανον ἐξεδήλουν τοσοῦτον περιλάτως τὸ θινάσιμον ὄργανον, τὸ καταβιβρῶσκον τὴν ψυχὴν του, ὅστε οὐχὶ ἀδικαιολογητῶς οἱ διαστάται διεκόπιον τὸ βῆμά των, ὅπως ἐλεήσωσι τὸν νεανίαν. Μικρὸς τις ἤδη θόρυβος ἤρχισε

να ἐπακολουθῆ ἐκ τοῦ ἀνοίγματος τῶν παραθύρων τῶν πέριξ οἰκῶν καὶ ἐπὶ πλέον νὰ διακόπιη τὴν ἡρεμίαν τοῦ δειλινοῦ ἐκείνου. Εἰς τὰ παράθυρα σιγὰ-σιγὰ ἀνεφαίνοντο μικρὰ κεφαλάρια χαριτωμένων δεσποινίδων, τὰς ὁποίας εἴκνευεν ἐκεῖ, ὡς τὸ φῶς τὰς πεταλούδας, τὸ ἄσμα τοῦ πόνου . . . . τὸ τραγοῦδι τοῦ ζητιάνου.

Πρὸ ὀλίγον σχεδὸν εἶχε δύση ὁ παμφαῆς ἀστὴρ τοῦ Φοίβου καὶ ἐνόμιζέ τις ὅτι τὸ ὑπολειπθὲν λυκόφως ἐκ τῆς καθ' ἕλην τὴν ἡμέραν φωτοβολήσκει τοῦ ἡλίου δὲν ἀπέμεινε παρὰ μόνον, ὅπως βαθέστερον διασθανθῆ τις τὸ μελάγγλον τοῦ φθινοπώρου καὶ ὑπὸ τῆς ἐξέμης ἢ φαντασία του φερομένη δυνήθῃ νὰ διεισδύσῃ εἰς τὴν ἡδύτητα τοῦ λιποθυξίματος τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Τὰ ἔσωθεν τοῦ περιβόλου τοῦ ἐκεῖ που τοιχώματος παύρηλα δένδρα φυλλορροοῦντα προσέθετον διὰ τοῦ παραγομένου ψιύρου ἐκ τοῦ φυλλορροήματος καὶ τῆς προστριβῆς τῶν φύλλων ἐπὶ τοῦ πλακοστρώτου πεζοδρομίου καὶ τῆς ἐκ τούτων ἐντυπώσεως τοῦ φθοροποιῦ τῆς φύσεως ποίαν τινα ἀκόμη μελαγχολίαν εἰς τὸ ὄλον περιβάλλον, τὸ ὁποῖον διέτρεχον ἤδη τὰ πρῶτα ψυχικὰ δῆγη τοῦ φθινοπώρου, τὰ ἐπιζητοῦντα τρόπον τινὰ νέας ψυχικὰς δονήσεις καὶ νέας ἀορίστους καὶ φευγαλέας ἡδονὰς. Ἡ κατακλείς τοῦ μελαγχόλου τῆς ἐσπέρας ἐκείνης, ἡ ὄρηλη φωνὴ καὶ τὸ ἀδόμιμον ἄσμα τοῦ ἐπαίτου νεανίου ἦτο, ἡ διακόπτουσα τὴν γαλήνην τοῦ μέρους ἐκείνου.

Τὰ κατακλύζοντα τοὺς κλῶνας τῶν πλησίον πανυψηλῶν δένδρων πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ, τὰ καταφεύγοντα μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ὑπὸ τὰ φυλλώματα τῶν δένδρων, ὅπως ἀναπαυθῶσιν ἐκ τοῦ καμάτου τῆς ἡμέρας, διὰ τῆς φλυαρίας των δὲν ἐμαρτυρολόγουν ἄλλο τι παρὰ μόνον ὅτι ὁ κάτωθι των διερχόμενος κατάκοπος ἐπαίτης ἐδικαιούτο πλέον παντὸς ἄλλου προστατίδος χειρὸς.

Διάφορα μικρὰ χάλκινα καὶ νικέλινα νομισματὰ ἐρρίπτοντο μὲ ποικετικὸν βλέμμα εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ χειροκινήτου ὄργανου



\* ΕΙΣ ΤΟ ΑΙΩΝΙΟΝ ΕΑΡ \*



\* Η ΠΕΝΘΟΥΣΑ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΣ \*

τεθειμένον μικρόν διάκονον καὶ ὃ ἐκ τῆς προστριβῆς παραγόμενος φόβος ἀντὶ παρηγορίας τὸν ψυχικὸν πόνον αὐτοῦ βαθυτάτα ἐπιβόησε. Διότι ἦτο ζητιάνος ὁ τυφλὸς οὐχὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης. Ἐκαστον προσφερόμενον κερμάτιον ἦτο λάκτισμα κατὰ τῆς ἐμφύτου εἰς αὐτὸν ἐκ πατρογονικῆς κληρονομίας ὑπερηφανίας, καὶ ἐκ τῆς ἐξαναστάσεως τῆς φιλοτιμίας του ψυχικὸς ἀγὼν φοβερὸς διεγράφετο ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. Ἐκ φύσεως εὐγενῆς καὶ ἐδιδασκευτοῦ ἐπιδιδάσκοντος ἤδη καὶ ἔτεινον ἐκείτιδα χεῖρα χάριν μιᾶς λευκῆς καὶ ἀσπλοῦ ἰδέας . . . τῆς Ἰδέας τῆς Πατρὸς.

Ἄσμα καὶ θόρανον ὡς ἐκ τῆς ἐπερχομένης νυκτὸς διεκόπτοντο ἤδη καὶ ἡ τελευταία ἀπήχησις τοῦ ἄσματος δὲν εἶχεν ἀκόμη χαθῆ, ὑπόταν τὴν ἐντελῶς κυριαρχοῦσαν ἐκεῖ ἠρέμηναι διέκοπτεν, ἐκ τινος παραθύρου πλησίον κειμένης οὐσίας ἀποτεταμένη, δειλὴ παρακλητικὴ φωνὴ νεανιδὸς τινος, τεινούσης χεῖρα πρὸς τὸν ἐπαίτην νεανίαν μετὰ εἰσοσάλεπτου ρυκελίνου νομίματος καὶ ζητούσης παρ' αὐτοῦ, ὅπως ἐπαναλάβῃ τὸ ἄσμα του. Ὁ ἐπαίτης νεανίας, ἴμα τῷ ἀκούσματι τῆς εὐσπλάγγνου αὐτῆς παρακλήσεως, ἀποκαλυφθεὶς ἐπανάλαβε μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως τὸ τραγοῦδι του.

Καὶ ἡ αἰτία αὕτη ἦτο ἡ ἀκουσθῶσις ἐκ νέου τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, διὰ τελευταίων φορῶν, αἱ πλήρεις καρδιοθύρου ἄλλοις στροφαῖ τοῦ πενθίμου ἄσματος τοῦ τυφλοῦ ἐκείνου νέου.



Ἡμέραι καὶ ἡμέραι παρήρχοντο πλέον καὶ καθ' ἐκάστην ἐσπέραν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν σχεδὸν ὥραν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος πάντοτε ἠκούετο τὸ αὐτὸ πένθιμον ἄσμα τοῦ διερχομένου ἐπαίτου τυφλοῦ νεανίου.

Ὁξυδερκῆς τις παρατηρητὴς θὰ ἐπρόσεχεν διὲν ὁ ἐπαίτης, ὁ ψάλτης τοῦ πόνου, τὸ ἄσμα του τὸ πένθιμον περισσότερον, ἢ εἰς ἄλλο τι μέρος, παρέτεινε κάτωθε τοῦ παραθύρου ἐκείνου, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ τοῦ φθινοπωρινὸ ἐκεῖνο δειλινὸ τοῦ Σεπτεμβρίου παρακλητικῶς τῷ ἐζητήθῃ ἢ ἐπανάληψις τοῦ πενθίμου ἄσματος του. Καί, ἐὰν τὸ βλέμμα τοῦ παρατηρητοῦ ἦτο ἀκόμη περιεργον, θὰ ἀντελαμβάνετο ὅτι τὴν αὐτὴν ὥραν καὶ καθ' ἐκάστην πάντοτε ὅπισθεν τῶν ὑλοπινάκων τοῦ παραθύρου, μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ παραθύρου ἀναρριπτομένων παραπετασμάτων, ἐκρύπτετο μετ' ἐνδομόχου ψυχικῆς ταραχῆς καὶ ἀνυπομονησίας ἢ κόρης ἐκείνη, ἡ ὁποία τόσοσιν περιπαθῶς εἶχε παρακαλῆσθαι τὸν τυφλὸν ἐπαίτην νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν πένθιμον φῶδὴν του. Ἡ παρατήρησις μίαν αὕτη θὰ μᾶς ἔκαμινεν ἴσως νὰ πιστεύσωμεν ὅτι μεταξὺ τοῦ τυφλοῦ ἐπαίτου καὶ τῆς νέας ἐκείνης εἶχεν ἀναπτυχθῆ ἄσφοδρά τις συμπάθεια, σύμβολον ἴσως ἀσφαλῆς μεγάλου τινὸς ἔρωτος, ἀλλ' ἡ κοινωνικὴ ἄβυσσος, ἡ χωρὶ-

ζουσα αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, καὶ αἱ περὶ τῆς νέας νεωσιὶ ληφθεῖσαι πληροφοροῦναι μασ τὴν ὑπόθεσιν μασ ταύτην ἴσως ὡς πρὸς τὴν κόρην τοῦλάχιστον δὲν θὰ ἐπιβεβαιώσωσιν.

Ἡ νεῶνις κοσμουμένη ὑπὸ χαρακτηριστικῶν, ἐμφανιόντων ἀγαθότητα ψυχῆς ἀπαράμιλλον καὶ εὐφυΐαν οὐχὶ μετρίαν, ἦτο κόρη οἰκογενείας τῆς μέσης λεγομένης κοινωνικῆς τάξεως — ἐκ τῆς τάξεως ἐκείνης, ἐκ τῆς ὁποίας πάντοτε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον βλαστάνει πᾶν τὸ μέγα καὶ ὑψηλόν — καὶ τῆς ὁποίας ἡ πατρικὴ περιουσία δὲν ἦτο καὶ τόσον εὐκαιτηφρόνητος. Ἀτυχῆσασα ὁμως δυστυχῶς εἰς τὸν ἔρωτά της, ὡς ἀγαπήσουσι νέων τινῶ ἀνήκοντα εἰς τὴν ψευδοαριστοκρατίαν μασ, ὁ ὁποῖος, ἀγαθὸν πρῶτον τῆς ὑπεδαύλισε τὴν ἰερὰν ἐκείνην φλόγα, ἡ ὁποία θὰ διακινῆ τὴν ἀνθρωπότητα, τὴν ἠφίλιον, τὸ Ἄπειρον, ἐφ' ὅσον ἔβλη καὶ πνεῦμα ἀδίαχόριστα θὰ διαμένωσι καὶ ἐφ' ὅσον ἔβλη ἄνευ ψυχῆς καὶ πνεῦμα ἄνευ ἔβλης δὲν θὰ δύναται νὰ νοσηθῶσιν, — ἀγαθὸν πρῶτον, λέγει, τῆς ὑπεδαύλισε τὸν ἔρωτα, τὸν ὁποῖον τῆς ἐνέπνευσε, μετὰ ταῦτα λησιμονήσας αὐτὴν ἐνυμφεύετο ἄλλην πλεοναυτέραν της κατὰ τὴν προῖκα, ἀλλ' ὅχι καὶ κατὰ τὰ ψυχικὰ χαρίσματα καὶ τὴν μόρφωσιν.

Ἀπὸ τότε ἡ ἀτυχῆσασα κόρη κατελήφθη ὑπὸ αὐνεχῶς μελαγχολίας καὶ ἀποκαρδιωθείσα ἐνωουρίζετο μόνον καὶ μόνον ὑπὸ τοῖς στίχους τῶν ἐπὶ τῆς γῆς δυστυχῶν ὑπάρξεων.

Ἐλεοῦσα τοὺς πτωχοὺς διὰ χρημάτων καὶ ψυχικῆς καλωσύνης ἐνόμιζε τις αὐτὴν ὡς ἄγγελον ἀποδράντα ἐκ τοῦ αἰθρανοῦ καὶ καταφυγόντα ἐνταῦθα, ὅπως ἐλεῖ μόνον καὶ παραμυθῆ τοὺς ταλαιπωρούους.

Τὸ πένθιμον ἔσσμα τοῦ δυστυχῶς τυφλοῦ μόνον ἐκείνη ἠδύνατο νὰ ἀσθενθῆ καὶ ὁ ἀντίλαλος αὐτοῦ καλυπτοῦς εὐτυχῆς ἀναμνήσεις ἀκουσίως ἔκαμνε στὴν καρδίαν της νὰ ἐνυπνῶν. Ὁ λόγος αὐτοῦ πνεύσε τὴν κόρην κατ' ἐκάστην ἐπέεον μέχρι τοῦ παραθέρου της, ὅπως περισσότερο δύναται ν' ἀπορροφῆ ἕλιν τὴν ψυχικὴν ἀλγηδῶνι τοῦ κακοτύχου τυφλοῦ.

Τοῦτο ἐξηκολούθησεν ἐπὶ μακρὸν, ἐπὶ καιρὸν πολὺν, ἐπὶ τρεῖς καὶ πλέον μῆνας μὲ τὴν προσθήκην ὁμως ὅτι ἤδη ὁ τυφλὸς ἐκτὸς τοῦ μοναδικοῦ του πένθιμου ἔσματος καὶ ἕτερον τι κατόπιν κάτωθεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοῦ παρα-



\* ΜΟΝΗ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΜΜΕΝΗ \*

θύρου τῆς κόρης ἐκείνης ἐφαλλεν . . . Ἄσμα ὁμως τοῦτο ἀγάπης καὶ λατρείας . . .



Τὸ φθινόπωρον ἤδη εἶχε παρέλθῃ καὶ χειμὸν βαρύτερος εἶχε ἐνοικήσῃ, ὁ ψυχρὸς βορρᾶς τοῦ ὁποῖου φαίνεται ὅτι εἶχε παρασύρῃ καὶ τὸ ἔσσμα τοῦ πλάνητος τυφλοῦ. Διότι ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου καὶ πέραν ἡ παθητικὴ φωνὴ καὶ οἱ ἦχοι τοῦ χειροκινήτου ὄργανου αὐτοῦ δὲν ἠκούσθησαν πλέον εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ὁδοῦ Ἀθραιοῦ . . .

Καὶ ἀδίκως ἡ κόρη ἐκείνη μὲ ἀναπαλλόμενα ὑπὸ βιαιῶν παλμῶν στήθη περιέμενε κατ' ἐκάστην ἐσπέραν ὀπισθεν τῶν παραθύρων αὐτῆς, ὅπως ἴδῃ διερχόμενον τὸν τυφλὸν τραγουδιστὴν καὶ ἀκούσῃ τὰς στροφὰς τοῦ πένθιμου καὶ ἐρωτικοῦ ἔσματος του . . .

Ὁ ἔφηβος ἐπαίτης, ὁ τυφλὸς ψάλτης τῆς ὁδύνης, δὲν ἀνεφάνη πλέον. . .



Καὶ φθινόπωρον καὶ χειμὸν εἶχον παρέλθῃ καὶ ἡ τοῦ ἔαρος ἐποχὴ, ἡ τῶν ἥδων καὶ τῶν ἐρώτων ὑμνήτρια, εἰς τὴν ψυχὴν τῆς νεαρᾶς μασ παρθένου ἐνέπνεε τὸ ὑψηλὸν καὶ ὠραῖον, τὸ σεμνὸν καὶ ἄγιον τοῦ νὰ διερχῆται τὰς περισσοτέρας ὥρας τῶν ἡμερῶν της παρὰ τὰς κλῖνας τῶν δυστυχῶν ἀποκλήρων τῆς τύχης, τῶν νοσηλευόμενων εἰς τὰ διάφορα ἐνταῦθα νοσοκομεῖα, τῶν μὴ ἐχόντων τινὰ νὰ τοὺς περιθάλψῃ καὶ ἀγροσύνων τὸ φίλτρον τῆς νοσηλείας ἐν τῷ μέσῳ προσφιλοῦς οἰκογενείας.

Ἀσθηματικώτερον καὶ μᾶλλον ἐλλογημένον ἔργον ἐκείνου, κατ' ὃ παρθένος νοσηλεύει καὶ παραμυθεῖ ἀπέλευδας ἀνιάτους, μαύρης εἰμαρμένης θύματα, ἡ ἀνθρωπότης δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ. Εἶναι προῖξαι, μὲ τὸ ἄσπιλον τῆς ὁποίας μόνον τὸ ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πατέρων ἐμνηθῆν Παρθένου καὶ Ἄμωμον τῆς Θεομήτορος Μαρίας δύναται νὰ παραβληθῆ. Τοιαύτη παρθένος δικαιούται νὰ ἀνυψῶται ἐν τῇ συνειδήσει ἡμῶν καὶ τὸ βῆθρον αὐτῆς νὰ τίθεται ὑψηλότερον τοῦ τῆς Παρθενου Ἀθηνᾶς καὶ νὰ περιβάλλεται διὰ τοιαύτης λατρείας, ἐνώπιον τῆς ὁποίας καὶ αὐτὴ ἡ ἀνέκαθεν προσφερομένη λατρεία πρὸς τὴν Θεομήτορα Παρθένου Μαρῖαν νὰ ἰλιγγῆ . . .

Ἐκκληροῦσα οὕτω τὸν ἀπαραμίλλως θεάρεστον τοῦτον σκοπὸν της ἡ νεαρά μασ κόρη, συχνὰ μετέβαιεν εἰς τὰ νοσοκομεῖα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα περιελείονσι καὶ τοὺς περισσοτέρους ἀποκλήρους. Εἰσερχομένη ὁμως μὲ τῶν ἡμερῶν εἰς τὸ παρῶρημα τοῦ νοσοκομεῖου ὁ «Ἐὐαγγελισμός», τὸ ἐπιλεγόμενον «Ἅγιος Στέφανος», ὅπου μακρὰν τοῦ κυρίου κτιρίου καὶ εἰς τὸ βῆθος τοῦ περιβόλου ἐνδιατυνῶνται οἱ φθισιῶντες, ἔστι εἰς τὸ ἔπακρον



κατίπληκτος και παλμοὶ σφοδροὶ ἐκνεύονταν αὐτὴν εἰς τὸ ἄκουσμα ἀτόνου φωνῆς, προσπαθοῦσας νὰ μέλγη τὸ πένθημα ἐκεῖνο ἄσμα, τὸ ὁποῖον ἔφαλλε πρὸς μνηρῶν τινῶν διερχόμενος κάτωθεν τῶν παραθύρων τῆς ὁ ἄμοιρος τυφλός. Ἡ φωνὴ αὐτοῦ σχεδὸν κλαυθμηρὰ, ὡσεὶ νεκρώσιμος ἀκολουθία, εἶχε κατὰ πολὺν ἀλλοιωθῆ καὶ ἐνόμιζε τις αὐτὴν ὡσεὶ ἐξερχομένην ἀπὸ τὰ ἔγκατα τῆς γῆς, ἐκ τοῦ περιβύλλοντος ἐνὸς ἄλλου κόσμου, ἐκ τοῦ βάθους ἐνὸς φρικώδους τίφου. Ἠλιουίσασα ἰκροσιδηρῆ ἢ κόρη πρὸς τὴν θύραν τοῦ δωματίου ἐκείνου, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἔβγαιναν ἡ ἀσθενὴς φωνή, ἤκουσε μετὰ συντριβῆς εἰς τὸ τέμα τοῦ ἄσματος τοῦ νὰ προσθέτῃ ἤδη ὁ τραγουδιστής:

Ποῦς παρθένοι ἡ ψυχὴ θὰ μὲ πῶσῃ  
καὶ θὰ διόξῃ τοῦ θανάτου τὸ φῶμα  
τὴν ψυχὴν μου πορίζουμι μ' ἄσμα  
τῆς ζωῆς, τῆς χαρῆς καὶ εὐλαΐας:

καὶ μετὰ τινα μικρὰν διακοπὴν νὰ ἐξικολουθῇ:

Ἡ παρθένοι ἐκείνη θὰ εὖθῃ:  
Ἐπ' ἄγρᾶ, ἤδη ἔχω παρελθῆ!

μετὰ τὸ τέλος τοῦ ὁποῖου σιγὴ ἀπόλυτος ἐπεκρίθησαν ἐν τῷ δωματίῳ καὶ θανάσιμος ὄγκος μόνον ἐκ τοῦ στήθους τοῦ ἄδωτος νὰ ἐξέρχεται ἠκούετο.

Ἡ κόρη ἀναλαβοῦσα δυνάμεις καὶ προσπαθήσασα νὰ κατισογήσῃ τοὺς θανασίμους παλμούς, οἱ ὁποῖοι τὴν εἶχον κορυμνοῦν, ἐπροσώρυσεν εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ δωματίου, ἀπόθεν μετὰ δειλίης ἔβγαινον τὸ βλέμμα τῆς ἐντὸς αὐτοῦ εἶδε νὰ ἐξελάσσειται πρὸ αὐτῆς φρικώδης καὶ τρομερὰ κωμῆ.

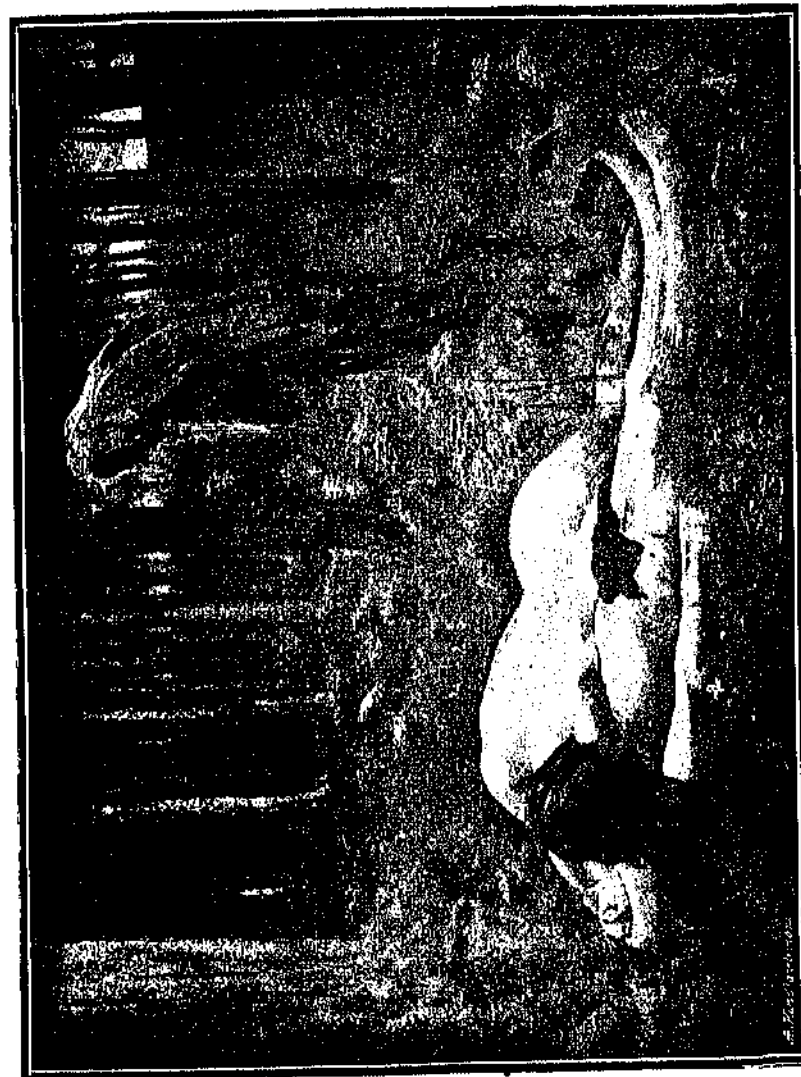
Ἐπὶ κλῆνης κατέκειτο ἡμιθανής, ἔνδακρος καὶ κατἄμονος καὶ ἐπιτελῶς ἠλλοιωμένος, μὲ τὴν ὕψιν ὀχρῶν ὡς πονδύριον, μὲ τὸ χροῖμα τοῦ θανάτου, ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος τυφλός, ὁ ἐκαίτης νεανίας, ὁ διερχόμενος ἄλλοτε κάτωθεν τῶν παραθύρων τῆς καὶ ψαλμοῦδων τὰ πένθημα ἄσματος τοῦ. Ἐβλεπεν ὅμως τοῦτον, ἐνῶ ἐγνώριζεν αὐτὸν τελείως τυφλόν, ἔχοντι ἤδη ὄψεις τοὺς ὀφθαλμούς.

Θεῖα ἔμπνευσις ἐφώτισε καὶ ἐνεθάγγυε τὴν κούρη, ἥτις προσορῆσασα πρὸς τὴν κλῆνην τοῦ ἀσθενοῦς ἔστη ἄνωθεν αὐτοῦ καὶ τείναςα τὴν χεῖρα σχεδὸν ἐνδακρος προσέθηκε: — Πῶσον τὸ πένθημά σου τραγοῦδι ἄλλοτε τὴν ἀκοίην μου ἐκνεύουσε καὶ τὴν ψυχὴν μου ἔδονοῦσε. Σήμερον, ἀκόμη περισσότερο, μὲ κατισοτριβίθει. Πῶς ἐδρίσκεσαι ἐνταῦθα; — καὶ ἡ φωνὴ τῆς σχεδὸν ἔβασε . . .

Ἐἰς τὸ ἄκουσμα τῆς μελωδίου ἐκείνης λαλιῆς κῆμα αἵματος τὸ πρόσωπον τοῦ ἡμιθανοῦς ἐπορφύρωσε καὶ ἐνόμιζε τις ὅτι κεκρυμμένοι κρουνοὶ νέας ζωῆς τὰ στήθη του ἐκλημμύρησαν καὶ ἀνεξώσο-



γόνησαν αὐτὸν ἀνελπίστως. Καὶ στρέφας τὰ θελόδη καὶ ἐνδάκρυα βλέμματα τοῦ πρὸς τὴν ἄνωθεν αὐτοῦ ἰσταμένην κόρη προσεπάθησε ν' ἀνασηκωθῆ πρὸς στιγμὴν καταβάλλον τὰς τελευταίας του χαρομένας



ΣΤΙΓΜΑΙΣΤΡΑΡΑΤΜΟΥ

δυνάμεις, ὅπως εὐχαριστήσῃ καὶ ἀπαντήσῃ εἰς ἐκείνην, τὴν ὁποῖαν εἶχε ἀναγνωρίσει ἐκ τῆς φωνῆς, ὡς τὴν νέαν τῆς ὁδοῦ Ἀδριανοῦ.

Ὁ ἀδιάκοπος ὅμως βῆξ, ὅστις τοῦ διέκοπεν ἐκάστην λέξιν, καὶ ἡ μεγάλη κατἄπτωσις τῶν σωματικῶν του δυνάμεων ἢ ἐπὶ πλέον ἐκ τῆς

συγκινήσεως τῆς ξαφνικῆς ἐμφανίσεως τῆς κόρης, δὲν τοῦ ἐπέτρεψαν νὰ ὀμιλήσῃ καὶ χύσας δάκρυ ἐπανεπέσει ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ τελείως ἐξηρηλωμένου.

Ἡ κόρη τότε ὄσει ὑπὸ μεγαλοῦ τινος δυνάμεως ἐμφυχωθεῖσα πρὸ τῆς ἐξελισσομένης ἐνάπιον τῆς φουβεῖας τραγωδίας παρεῖδε καὶ αὐτὸν τὸν κίνδυνον τοῦ μιάσματος ἐκ τῆς ἀλεθρίας ἀσθενείας καὶ πλησιάζουσα ἔτι μᾶλλον τὸν ἀσθενῆ ἐπὶ τῆς κλίνης ἐκάθισε καὶ διὰ παραμυθητικῶν, μεστῶν θερμῆς στοργῆς λόγων, προσεπάλησεν αὐτὸν νὰ παρηγορήσῃ.

Ἡ κατατρώγοντα ἕως τὰ σπλάγχνα τοῦ ἀσθενοῦς ἀπαισία ἀσθένεια φάνηται διὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην μὴ εὐρίσκουσα ἄλλο τι νὰ καταφάγῃ, αὐτὴν ταύτην τὴν ψυχὴν του ἤρθετο νὰ κατασυντριβῇ, ὅπως δυνηθῇ νὰ ἐπιφέρει τὸν τελικὸν αὐτῆς θανατηφόρον σκοπὸν. Ἐν τούτοις ὁ ἀσθενής, ὡσεὶ ὑπὸ τῆς καλωσύνης τῆς εἰσελθούσης κόρης ν' ἀνεκρίβανε δυνάμεις, ἐζήτησε καὶ πάλιν ν' ἀνεγερθῇ καὶ νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις εἰς τὰς ἐπιανελημμένας καὶ ἐπιμόνους ἐρωτήσεις τῆς κόρης, ἵτις ἐζήτην νὰ μάθῃ πῶς ἀπὸ τυφλὸς κατέκειτο ἤδη φθισίων, ἀλλὰ καὶ ὄγχις τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀλλὰ καὶ πάλιν αἱ σωματικαὶ του δυνάμεις μόλις τοῦ παρέχον ζοῆν εἰς τὴν τελευταίαν του ἔξομολόγησιν. Καὶ τότε ὁ παρακολουθῶν τὴν νεανίαν μας καὶ μοναδικὴν τοῦ ἀσθενοῦς ἐπισκέπτριαν νοσοκόμιν παρέστη πρὸ μεγαλοῦ ὀφθαλμοῦ θρηνητικῆς τραγικότητος σκηνῆς. Ἡ κόρη ἐκείνη ἡ εὐγενὴς καὶ προσήγορος, ἡ λεπτὴ καὶ ὀρθοὶ ἐκλίπε τὸ παρθενικὸν της σῶμα καὶ τεύσσα τοὺς βραχίονάς της περιέλαβεν ἐντὸς αὐτῶν τὸ σκελετωδὲς σῶμα τοῦ ἀσθενοῦς, ὅπως ἠμπορήσῃ οὕτως καὶ δυνηθῇ βιοβιοστατόμενος τὰς φρικώδεις ἡμέρας, τὰς ὁποίας διήλθεν, ἀφ' ὅτου τὸ ἔσχατον τὸ πένθημον δὲν ἠκούσθη πλέον εἰς τὴν ὁδὸν Ἀδριανοῦ.

Καὶ ἠδυνήθη τότε ἡ κόρη νὰ μάθῃ συγκρατοῦσα διὰ τῆς βίας τὰ δίκαιά της πῶς ὁ ἀτυχὴς οὗτος νέος μὴ δυνάμενος νὰ συλλέγῃ κατ' ἐκείστην τὰ

πρὸς τὸ ζῆν διὰ τοῦ ἔσχατου του, καὶ τῆς κατὰ συνέπειαν κακῆς διαίτης του, ἠσθλένησε, καὶ πῶς, ἐπειδὴ ἠδυνάτει νὰ νοσηλευθῇ καλῶς ἐλλείπει τῶν μέσων, ἡ ἀσθένειά του εἶχε ἔδαφος γόνιμον, τὸ ὅποιον γονιμότερον ἀκόμη καλλίαν αἱ σφοδρὰ αὐτοῦ ψυχικὰ στενοχωρία καὶ συγκινήσεις. "Ὅτι ἐλευθεῖς τέλος τῶντων ὑπὸ δια-



✱ Ο ΑΝΑΤΟΜΟΣ ✱

φόρων συμπατριωτῶν του κατώρθωσε νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸ νοσοκομεῖον ὁ «Ἐδαγγελισμός», ὅπου παρατηρηθεῖς ἡμέραν τιὰ ὑπὸ διασῆμου τῶς ξένου ὀφθαλμολόγου ἱατροῦ, ἐπισκευθέντος τὸ ἀγαθοεργὸν τοῦτο ἴδρυμα,



✱ HANS TICHY ✱

καὶ ὑποστάς ἐπ' αὐτοῦ πολυώδυνον ἐγχείρησιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς λάθη τελείως κατόπιν ἀρκετῶν βασανισμένων ἡμερῶν. Καὶ διὰ, ἐνῶ ἡ ἐλπίς καὶ ἡ χαρὰ ἐβασίλευον ἤδη εἰς τὴν καρδίαν του ὡς ἐκ τῆς θεραπείας

✱ ΟΡΦΕΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΔΙΚΗ ✱

τῶν ὀφθαλμῶν του, αἴφνης ἐν τῇ ἐξαντλήσει του ἀνεφάνη ὁ φοβερός βῆξ τῆς ἐγκαταράτου φθίσεως, ἅστις καὶ ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὸ παραῤῥηγμα τοῦ «*Εὐγγελισμοῦ*» . . . . .

Ἱστορία, ὡς παρατηρεῖ ὁ ἀναγνώστης, ἴσῳ ἀπλῇ, τοσοῦτῳ καὶ στεγνῇ. Ἱστορία ἐνὸς πτωχοῦ ἀομιμαίου, ἐνὸς νέου φθισικοῦ . . . . .

Καὶ περὶ αὐτοῦ τὴν πολυπαθὴ ταύτην ἱστορίαν του ὁ φθισικὸς νεανίας ἔτεινε τὰς χεῖράς του εἰς τὸ κενόν, ὡς νὰ ἴθελε νὰ συλλάβῃ τὴν διαφεύγουσαν αὐτὸν ὑσιότην του προῆν.



SIGHEL

Ἡ νεανίς ὥσπερ καθηλωθεῖσα ἐν τῇ κλίτῃ τοῦ ἀσθενοῦς ἐκ τῆς δδότης, τῆς προξενηθείσης εἰς αὐτὴν ὑπὸ τῆς τραγικῆς ἐξελίξεως τῆς τοῦ ἀσθενοῦς ἱστορίας, παρέλειπεν, ὅπως τοῦτον ἀποθέσῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν κλίτῃν του, καὶ οἶτω πως ὑποβουσιάζουσα αὐτὸν μεταξὺ τῶν βραχιόνων της δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποσύγῃ ἀπὸ τοῦ νὰ ἑδρασηται ἐπὶ τῶν παρειῶν, ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ἀσθενοῦς τὰ κατακλύζοντα τοῦς ὀφθαλμούς της θεορμὰ καὶ μετὰ πικρίας δάκρυα. Δάκρυα ἄγρὰ καὶ ἀμόλυντα ὡς ἀπορρέοντα ἀπὸ τὸ παρθένον αὐτῆς.

Ἐν δάκρῳ ἔγίστε φέρεται τὸν θάνατον, καὶ ἐν πάλιν τοιοῦτων σταμιματῶν τὸν ἀνθρώπου πρὸ τοῦ χεῖλους τοῦ τάφου.

Καὶ τὰ δάκρυα ἐκείνης τῆς νεαρᾶς μας παρθένου ἀνεκρίθησαν πρὸς

\* Η ΔΙΑ ΤΩΝ ΤΟΝΩΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ \*

στιγμὴν τὸν ἀσθενῆ μας νεανίαν εἰς τὴν ζωὴν — καὶ θὰ ἐκράτουν αὐτὸν διὰ παντὸς εἰς αὐτὴν, ἐὰν δὲν ἦτο πλέον παρὰ ἄργα — ὅπως ἔβλεπε εἰς τὸς ἐκείνης τῆς δδνητοῦς ἱστορίας του καὶ ἕτερον τι, ὅσον ἐκείνη φοικιόδης, τοσοῦτῳ τοῦτο ὄρατον καὶ ὑψηλόν . . . . .

Ὁ φθισικὸς νέος ἡμικεκλιμένος ἐπὶ τῶν βραχιόνων τῆς κόρης καὶ ἀκατιῶν με ἀσθηματικὴν νεοὴν ἀπὸ τὸ περιβάλλον ἐκείνης ἐφαίνεται ὅτι ἐπανήρχετο ἐν τῇ ζωῇ, καὶ τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν τὰς παρειάς του ἐπυρρίκτωσαν τὰ δάκρυα τῆς παρθένου, θὰ ἐπίστασθε τις ἵτι ὁ θάνατος ἐδειλίμπε πρὸ τοῦ συμπλέγματος ἐκείνου, τοῦ νέου καὶ τῆς κόρης, καὶ ἀπεχύσισε ν' ἀφήσῃ τὸν ἀσθενῆ εἰς τὴν ζωὴν. Ματαίᾳ ἔμως ἔλπις. Ἀὐν ἐπέτρφευεν εἰς τοῦτον παρὰ μόνον νὰ ζητήσῃ ὀλίγας σταγόνας ὕδατος, ὅπως καθαρῶς τὴν φωνήν του καὶ προσθέσῃ με θανάσιμα μεγάλα — παρατεταμένα διαλείμματα :



»*Εὐγενῆς κόρη, καθ' ἣν στιγμὴν χωρῶ πρὸς τὸν τάφον, πρὸς τὸ ἄγνωστον, δὲν θὰ με ἐμποδίσετε νὰ σᾶς φανερώσω βαθύ τι αἰσθημα, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ὑπεβλήθην εἰς τὴν πολυώδυνον ἐγγείρησιν τῶν ὀφθαλμῶν μου, ὅπως δυνηθῶ κατόπιν καὶ διὰ τῆς ἐργασίας μου γεφυρώσω τὴν ἄβυσσον, ἢ ὁποῖα μ' ἐχώριζεν ἀπὸ σᾶς. Δυστυχῶς ἢ κακῆ μου μοῖρα δὲν μ' ἄφησε νὰ κατορθώσω νὰ σᾶς πλησιάσω καὶ κλίτων γόνυ νὰ ψάλλω τὸ ἄγνον καὶ Παρθένον ὑμῶν. Ἀὐν θὰ ἐροῖσθε ἴσως τί ὑπεκρύπτειτο ὑπὸ τὰ ἠδόμενα ὑπ' ἐμοῦ τότε ἄματα, δὲν θὰ δυσκολευθῆτε ὅμως νὰ μάθετε τοῦτο, ἐὰν τὰ χειρόγραφα μου ἐκείνα, τὰ ὁποῖα κρύπτω εἰς τὸ συστᾶρι τοῦ τραπέζιον ἐκείνου — καὶ τῆς ὑπέδειξε παρακείμενον τραπέζι ἐντὸς τοῦ δωματίου του — τὰ ὁποῖα σᾶς ἀφιερῶνω, ἀναγνώσῃτε.»*

Καὶ εἰπὼν ταῦτα με μέλη ἀπεφυγμένα ἔκλινε τὴν κεφαλὴν του, ὥσπερ ὑπὸ θείας δυνάμεως ἐλκομένην, εἰς τὰ στήθη τ' ἀμόλυντα ἐκείνης καὶ ἀνυψώσας τὰ ἡμυατῆ καὶ σχεδὸν ἀποκρυσταλλωθέντα αὐτοῦ βλέμματα πρὸς τὴν παράγων μορφήν της. — ὁπόσον ὁ ἐλάτρευσα, καλὴ κόρη, ἐπιθύρσει μεταξὺ τῶν χειλῶν του καὶ ἐξέπνευσεν ἀποδώσας ψυχὴν πολυπαθῆ καὶ ἡμωμον εἰς τὸν Πλάστην τῆς γῆς.

Ἡ κόρη ἡμιλιπόθυμος ἐλόγησε καὶ ὁ θησαυρὸς τῆς πλοσίας της κόρης διαφυγὸν τὰ δεσμά του ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν της καὶ ὡς φωτοστέφανος μαρτυρικὸς περιέβαλε τὴν κεφαλὴν της — τὴν ὑπαρξίαν κεφαλὴν της — καὶ κλονισθεῖσα ἔκλινε καὶ εἰς τὰ χεῖλη τὰ ψυχρὰ τῆς κρατουμένης ἀκόμη ἐντὸς τοῦ στήθους της νεκρᾶς κεφαλῆς ἀφήκε τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν, τὸν ὁποῖον ἐφαίνοντο ἵτι ἐπόθουν, ἔστω καὶ νεκρά, τὰ χεῖλη τοῦ νέου . . . . .

Ἐπιτοτὴ ἢ δύσμοιρος κόρη, ἢ ἄσπιλος παρθένος, ἢ δώσασα τὸν μοναδικὸν της ἐρωτικὸν ἀσπασμόν εἰς νεκρὰ χεῖλη, εἰς τὰ χειρόγραφα τοῦ ἐπαίτου νεανίου ἀνευρίσκει τὴν παραρηγορίαν, τὴν ζωὴν . . . . .



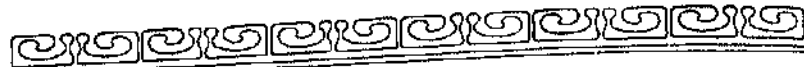
Τὸ Πνεῦμα μιᾶς μεγάλης διανοίας, τῆς Διανοίας τοῦ Ἀπείρου, θὰ ἐπεθόμουν νὰ ἐνεφύσα τὰς θείας αὐτοῦ ἐμπνεύσεις στήν πτωχὴν διάνοιάν μου, ὅπως δυνηθῶ καὶ ψάλλω τὸ Παρθένον Ἐκείνης.

Τὸ Πνεῦμα τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σαξέπηρ, τοῦ Βίκτωρος Οδγγὰ θὰ θεώρει τὰς ὑψηλὰς αὐτοῦ ἐμπνεύσεις ἐντελῶς μηδαμινὰς, ἐὰν ἀπεπειρᾶτο νὰ ἐξυμνήσῃ τὸ Παρθένον Ἐκείνης ! . . . . .

Τὸ μάγον ἐκεῖνο Πνεῦμα, τὸ



\* ΕΡΑΣ ΚΑΙ ΨΥΧΗ \*



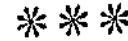
διέπον τήν Φύσιν, αὐτὸ καὶ μόνον θὰ ἠδύνατο νὰ ψάλλῃ τὸ Παρθένον  
Ἐκείνης!

Τὰ βόδα ἀνοῦντα ἑμολογοῦν τήν Φύσιν καὶ ἡ Φύσις ψάλλει τὸ  
Παρθένον Ἐκείνης!

Τ' ἄνθη, μεθυστικά ἀρώματα σκορπίζοντα ἐκκινέουν καὶ ἐκκινέοντα  
ψάλλουν τὸ Παρθένον Ἐκείνης!

29 Ἀγούσιου

ΜΙΧ. Α. ΡΑΦΑΗΛΟΒΙΤΣ



### \* ΠΩΣ ΚΑΤΑΚΤΩΝΤΑΙ ΑΙ ΚΑΡΔΙΑΙ \*



ΚΑΛΩΣ ἀναπτύσσει τὸν ἔρωτα τῶν γυναικῶν ἡ ἰδέα ὅτι ἡ  
καρδιά τοῦ ἀγαπημένου κρύπται κάποιον μυστήριον, κανὲν  
αἰνίγμα, ὅπερ δὲν θίνονται αὐτὰ νὰ λύσουν.

\* Αἱ γυναῖκες προτιμοῦν πάντοτε τοῖς ἔχοντας εὐθυ-  
μον χαρακτήρα, οἱ ἑποῖται γελῶν διὰ τὰς μικροφροντίδας  
καὶ τὰ μικροβάσανα τῆς ζωῆς, μὴ βλέποντες καμμίαν προ-  
σοχήν εἰς τὰ μικρὰς σημασίας δυσάρεστα γεγονότα.

\* Ἀγαποῦν τοῖς ἕνα ἄσπτον, ἀλλ' οὐδέποτε ἀνέχου-  
ται ἕνα φιλέργυρον.

\* Αἱ γυναῖκες δὲν θίνονται νὰ ὑποφέρουν τοῖς ἄνδρας,  
οἵτινες κήνουν πολὺ ἐπιτεταθεμένην τουαλέταν, δὲν ἀγα-  
ποῦν ὅμοις ὅσα ἐκεῖνοι, οἵτινες δὲν προσέχουν διόλου τὴν  
ἀμφίεσίν των. Ἀγαποῦν τὸν μέσον ἔρον καὶ συγχυροῦν τὴν  
ἀτημελητοῦν μόνον εἰς τὰ μεγάλα πνεύματα.

\* Οἱ θυνόμενοι νὰ κυριαρχήσῃ τοῦ ἑαυτοῦ τινι εὐφρο-  
σκου εὐκόλως τὴν ἑξῆς τῆς καρδίας τῶν γυναικῶν, ἰδίως  
δὲ ὅταν εἶναι περιποιητικαί. Ἐπίσης πολὺ κερδίζουσι πλη-  
στον τῶν γυναικῶν οἱ ἐυθρανοὶ τοῦ κόσμου, οἱ θυνόμενοι  
νὰ διοργανώσῃ καλὰ μίαν ἐκδρομὴν ἢ μίαν διασκεδάσιν,  
οἱ γυναικῶν τέλος νὰ ζυγηθεῖσιν τὴν συντροφίαν. . .

\* Ἡ γυνὴ ἢ ἀρέσκεισα εἰς τοῦς ἄνδρας εἶναι ἡ κομψὴ  
γυνὴ καὶ ἡ χαρίεσσα γυνὴ, ἢ εὐλακρυνὴ γυνὴ: Ἐν ταῦτοις  
ἢ σπουδαιότερα ἰδιότης τῆς ἀγαπημένης γυναικός, εἶναι ἡ  
ἐκ μέρους αὐτῆς ἐκδήλωσις ἀγάπης. Ἡ γυνὴ ἢ ἑποῖτα θὰ  
σὰς ἀγαπήσῃ εἶναι ἐκείνη, ἥτις θὰ σὰς ἀγαπῇ ἢ φαίνεται  
ὅτι σὰς ἀγαπᾷ.

\* Ὅποτεν μία γυνὴ κατακτήσῃ τὴν καρδίαν ἑνὸς ἀνδρός, νομίζει, ὅτι ἐτελείωσαν  
πλέον τὰ βάσανά της. Καὶ ὅμοις ἀγνοεῖ ὅτι ὁ μεγαλειότερος ἀγὼν εἶναι, πῶς νὰ δια-  
τηρήσῃ τὴν ἀγάπην του.

\* Ἡ πνεύμα ἐρῶν καὶ ἡ καρδία εὐρίσκει.



### \* ΝΕΑ ΖΩΗ \*

Δύο μῆνες τώρα τρέχουνε  
Ποῦ μέσα στὴ καρδιά μου,  
Τόση ζωὴ αισθάνομαι  
Τόση χαρὰ ἀφροκῶ,  
Ποῦ δὲν εἰξέηρω ὁ δύστυχος  
Ἐστὰ τόσα βάσανά μου  
Ποῦ εἶν' αὐτὸ τὸ ἀγνωστο  
Τὸ οὐράνιο γιαιρικό.



Ἄνοιγουνε τὰ μάτια μου,  
Τί βλέπω, δὲν γνωρίζω,  
Πόσα γλυκὰ ὄνειρα  
Ἐστὸν ἔπνο μου ὠραῶ,  
Μοῦ φαίνεται πῶς ἔξαρνα  
Τὸ βλέμμα ἐνῶ γυρίζω,  
Ὅπως θὰ ἴδουν τὰ μάτια μου  
Οὐράνιο θησαυρό.



Καὶ μέσ' στὰ τόσα ὄνειρα  
Ἡ ὄφι σου κροθαίνει,  
Ἀγγελικὴ, οὐράνια,  
Μαγνυτικὴ, γλυκειά,  
Μοῦ βαλσαμώνει τὴν καρδιά  
Ἐστὸ πόθο ποῦ βασταίνει,  
Καὶ νέα ζωὴ ἀγνώριστη  
Μοῦ χύνει στὴ καρδιά.



Ἐσ' εἶσαι οὐράνιη ἀγάπη μου,  
Ὁ θεῖος θησαυρός μου,  
Γιὰ τὴν ζωὴν αισθάνομαι,  
Ὅταν σ' ἐνθυμηθῶ,  
Σὺ μοῦ γιαιτρεῖεις τὴν καρδιά,  
Ἐσ' εἶσαι ὁ ἀγγελός μου  
Καὶ μόνον δι' ἐσένανε  
Εἰς τὸ ἔξῃς θὰ ζῶ.

† Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ







\* ΣΤΗΝ ΚΥΒΕΛΗ \*

**Χ**ΑΡΑ στον τόν τραγουδιαστή που με τό νοῦ του πλάθει  
 μίαν ηρωίδα σάν οκιά κι' ἀκίμα πλέον ἀχνή,  
 κ' ἐκεῖ που λέει πῶς πέταξε κ' ἐσθιάστηκε κ' ἐγάθη  
 ξάρνω με μιᾶς στήν ὄψη σου τή βλέπει ζωντανή.

\* \*

Γιατ' εἶν' ἡ τέχνη σου ζωὴ κ' εἶν' ἡ ζωὴ της τόση  
 που δίνει χάρι στ' ἄχαμα καὶ στ' ἄφωνα φωνή  
 μάγισσα, που τό μαγικό ἄσβδι μόλις ἀπλόση  
 δείχνει καὶ κάνει ἀληθινὰ ἀελάβια σου τή σκηνή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ



\* Η ΚΑ ΚΥΒΕΛΗ ΩΣ ΦΑΤΜΕ ΕΙΣ ΤΗΝ "ΓΥΝΑΙΚΑ,, \*